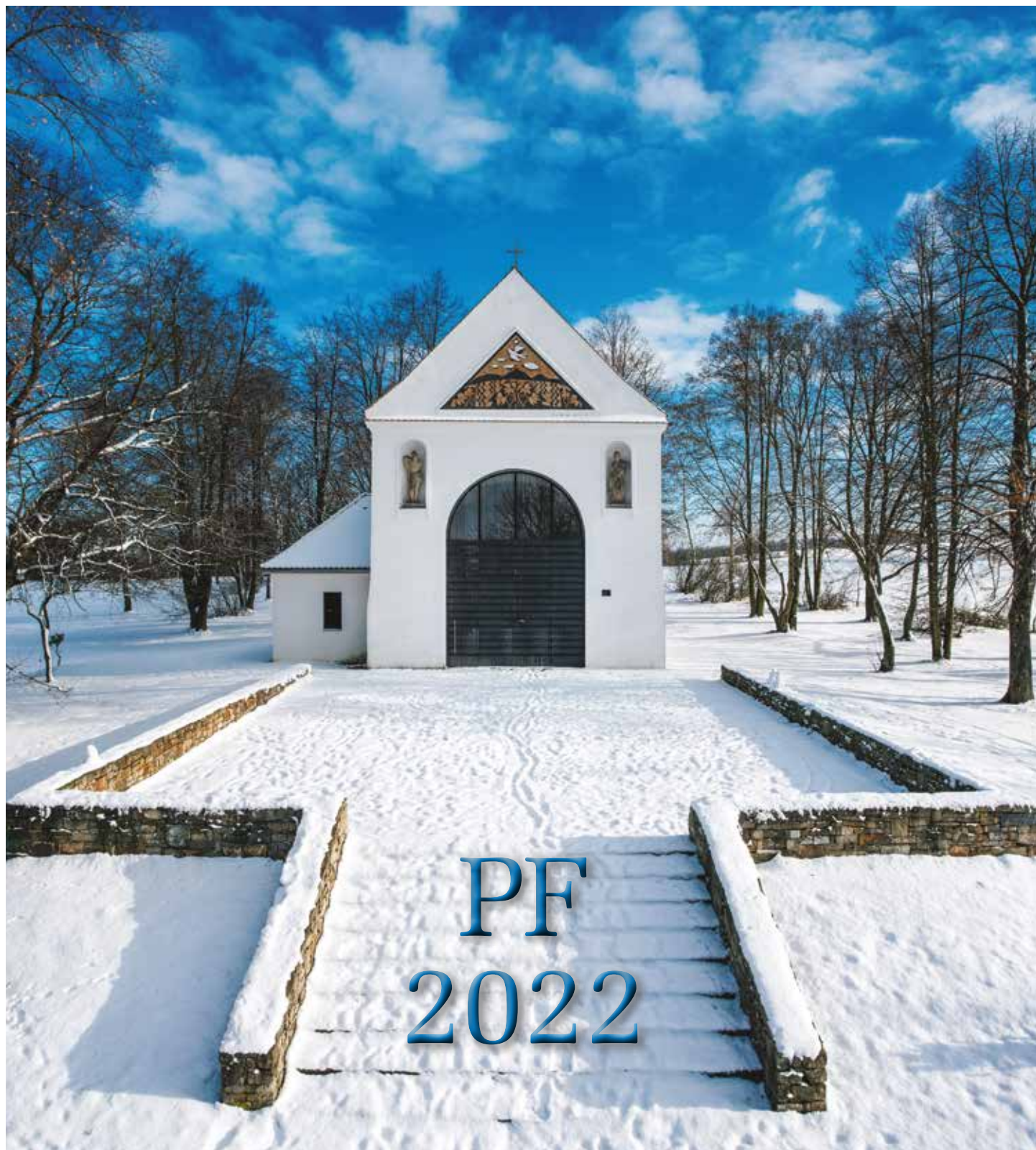

Uherské Hradiště

Obsah

Úvodník	2
Krátce z města	3
Nová technologie pro teplárnu	6
Elektrooskar pro Hradiště	7
Další kroky k nové MHD	8
Městské byty	9
Život se sochami a památkami	10
Odešel Bedřich Autrata	12
Názory zastupitelů	13
Poeta loci: Se Štěpánem Klinkovským	14
Inzerce	16
Klub kultury	19
Knihovna BBB	20
Slovácké divadlo	21
Slovácké muzeum	22
Městská kina	23
Park a skanzen Rochus	24
Pomoc při úklidu města	25
Novinky z HUBu 123	26
150 let Sokola v Hradišti	27
Výlet za město	28
Naše příroda	29
Fotbalové okénko	30
Křížovka Slovácká kuchařka	31

Uherské Hradiště
Srdce Slovácka

**KONÁNÍ AKCÍ UVEDENÝCH
VE ZPRAVODAJI ZÁVISÍ
NA AKTUÁLNÍ EPIDEMICKÉ
SITUACI**

Úvodník

„Letošní rozpočet města počítá s řadou investic, nejvýznamnějšími jsou energetická opatření ve sportovní hale a projekt demolice starého a výstavby nového zimního stadionu.“

Vážení přátelé,

nejdříve bych chtěl poděkovat všem, kteří koncem loňského roku bojovali už nevím s kolikátou vlnou pandemie covidu. Jak těžké to bylo, víme všichni. Zejména však ti, které nemoc zasáhla, ať už přímo, nebo v rodině. Můžeme jen doufat, že se situace definitivně otočí k lepšímu a že letošní rok bude v tomto směru lepší a radostnější a že se do našeho města vrátí také obvyklý a bohatý společenský život.

Doufám, že se letos setkáme například na slavnostním vyhlášení nejlepších sportovců města. Nominacemi, které bylo možné podávat do poloviny minulého měsíce, se právě zabývá odborná komise. Minulý rok byl kvůli covidu i ze sportovního pohledu velmi specifický. Ale naši sportovci v některých odvětvích byli i tak mimořádně úspěšní, a to i na národní úrovni, a já se těším, že je za to odměním.

Koncem roku se konala schůze zastupitelstva, která byla pro tento rok v několika směrech velmi důležitá. Jedním z hlavních bodů bylo schválení rozpočtu města na tento rok, který je sice schodkový, ale na druhou stranu velmi ambiciózní a prospěšný. Letošní rozpočet města počítá s řadou investic, nejvýznamnějšími jsou energetická opatření ve sportovní hale a projekt demolice starého a výstavby nového zimního stadionu.

Zastupitelstvo se rovněž zabývalo tím, kterou cestou se vydá místní teplárna CTZ při změně paliva. Zvítězila kombinace spalování

zemního plynu a energetického využití komunálního odpadu. Doporučená varianta, o které v prosinci už rozhodla také valná hromada společnosti CTZ s.r.o., by měla do budoucna zajistit nejvýhodnější cenu tepla pro odběratele a zároveň nám umožní likvidovat komunální odpad po zákazu skládkování v roce 2030. Samozřejmě při splnění všech nejpřísnějších ekologických norem.

Do nového roku vám přeji pevné zdraví, dostatek sil, odvahy i trpělivosti, abyste se dokázali vypořádat se všemi životními výzvami. A také, abyste ve vašich rodinách či v kruhu svých přátel a blízkých našli vždy klid, odpočinek, ale především oporu, pochopení a lásku. Kde budeme moci, pomůžeme vám i my na radnici.

Ivo Frolec, místostarosta

Krátce z města

Mikulášská družina se vydala do ulic a obdarovávala děti

Tradiční Mikulášský rej s bohatým programem, který se měl uskutečnit 4. prosince na Masarykově náměstí, byl v tomto roce kvůli špatné pandemické situaci zrušen. Přesto se nakonec v tento den do ulic města vydala alespoň mikulášská družina s andělem a čertem, která obdarovávala hodně děti.

Vystřihovánky na okna zaznamenaly ohromný úspěch

Praha má Hradčany, Uherské Hradiště zase Hradišťany. Tímto heslem uvedlo na sklonku loňského roku město novinku - vystřihovánky do oken s motivy míst v Uherském Hradišti a v jeho místních částech. A nápad zabořoval! O vystřihovánky Hradišťany byl enormní zájem nejen na internetu, kde si je z webu města zdarma stáhlo za první týden více než pět tisíc lidí. Koupit se daly i v Městském informačním centru. „Lidé psali z různých koutů celé republiky, že už s nimi mají nazdobená okna. Někdo stříhal, někdo vyřezával a někdo dokonce maloval. Mám radost, že naše krásné Hradiště se stalo součástí zimní výzdoby mnoha domácností,“ potěšilo starostu Stanislava Blahu.

- JP -

Rozpočet na rok 2022 bude schodkový

Jedním z hlavních bodů posledního loňského zasedání zastupitelstva bylo schválení rozpočtu města na rok 2022. Ten počítá s příjmy ve výši 760,9 milionu korun, výdaje mají dosáhnout výše 974 milionů. Uherské Hradiště plánuje letos hospodařit se schodkem 213,2 milionu korun, pokryje ho přebytkem z vlastních zdrojů, vytvořených v předcházejícím období. Na investice budou zhruba 344,6 milionu

korun, přičemž největší náklady si vyžádají energetická opatření ve sportovní hale (26,2 milionu) a výstavba nového zimního stadionu (23 milionů). „To, že je rozpočet schodkový, je způsobeno také tím, že jsme do letošního roku přesunuli spoustu akcí, které se z nejrůznějších důvodů nemohly uskutečnit vloni. Zároveň je celý rozpočtový výhled až do roku 2027 velmi ambiciózní a

zahrnuje řadu významných investičních akcí. Za nejvýznamnější bych označil demolici a následné postavení zimního stadionu. Nerezignujeme ale ani na záležitosti, které se dotýkají lidí úplně nejvíce, to jsou parkovací místa na sídlištích, opravy, rekonstrukce nebo budování dětských hřišť, rekonstrukce chodníků, místních komunikací a podobně,“ popsal starosta Stanislav Blaha.

- JP -

Krátce z města

Akáty v ulici Havlíčkova musely být vyměněny

Ze závažných zdravotních důvodů musely být v Havlíčkově ulici odstraněny dva ze skupinky čtyř akátů. Oba stromy byly obratem nahrazeny novými.

U jednoho z akátů došlo vloni k vylomení části koruny, u druhého k proschnutí vnitřních větví stromu. „Vzhledem k umístění stromů v městské památkové zóně jsme záměrně nechali posoudit příslušným orgánem památkové péče a bylo vydáno souhlasné stanovisko,“ informoval místostarosta Čestmír Bouda. Odstraněné stromy nahradily dřeviny stejného druhu, tedy trnovníky akáty.

Dva vzrostlé a dva mladé nové vysazené akáty v Havlíčkově ulici.

Foto: Město Uherské Hradiště

Vyzvedněte si na radnici parkovací kartu na rok 2022

Parkovací karty na rok 2022 se vydávají na městském úřadě také během ledna, a to v úřední hodiny, tedy v pondělí a ve středu od 8.00 do 11.30 a od 13.00 do 17.00 hodin. Mimo úřední hodiny je výdej parkovacích karet možný pouze po předchozí telefonní nebo e-mailové domluvě (kontaktní osoba: Jana Chrastková, 572 525 555, 731 690 008, jana.chrastkova@mesto-uh.cz). Výdejním místem je Odbor správy majetku města v hlavní budově úřadu na Masarykově náměstí 19. Žadatel musí před vydáním karty

předložit potřebné doklady a dokumenty podle pravidel pro její vydání (to platí i v případě, že žadatel již měl parkovací kartu v roce 2021) a uhradit cenu v souladu s platným ceníkem za stání silničních motorových vozidel na místních komunikacích. Kartu je nutné osobně (nebo v zastoupení) vyzvednout v uvedeném výdejním místě. Je také možné předem zaslat žádost o vydání karty e-mailem, v takovém případě bude žadateli upřesněn termín vyzvednutí a žadatel dokládá potřebné doklady při vyzvednutí karty.

Město vydalo novou vyhlášku o poplatku za odpady, výše poplatku se ale nemění

V návaznosti na novelu zákona o místních poplatcích vydalo město novou Obecně závaznou vyhlášku o místním poplatku za obecní systém odpadového hospodářství roční poplatek 500 korun na osobu i osvobození a úlevy pro občany zůstávají nezměněny. Poplatek za odpady je v Uherském Hradišti stejný už deset let. Poplatníkem je každá fyzická osoba přihlášená v Uherském Hradišti nebo vlastník nemovité věci zahrnující byt, rodinný dům nebo stavbu pro rodinnou rekreaci, ve které není přihlášená žádná fyzická osoba a která je umístěna na území města. Splatnost poplatku je do 31. května, což je stejné jako dosud. - JP -

Krátce z města

Tři králové po roční odmlce opět přijdou osobně

Již tradičně mohou tisíce lidí v Uherském Hradišti zahájit nový rok dobrým skutkem, začíná Tříkrálová sbírka. Na rozdíl od loňska, kdy se kvůli koronaviru koledovalo víceméně virtuálně, se letos skupinky koledníků opět vydají ke dveřím domácností osobně. Tříkrálová sbírka probíhá letos v celé republice v období mezi 1. a 16. lednem.

Posláním tříkrálové sbírky je přispět na zlepšení podmínek těm, kteří měli v životě méně štěstí anebo jsou ve stáří či nemoci odkázáni na pomoc druhých. Výtěžek sbírky bude tedy určený na přímou pomoc lidem v nouzi v našem regionu.

„V roce 2022 to bude podpora Domácího hospice Antonínek, přímá pomoc občanům Uherskohradištska, obnova vozového parku pro naše terénní služby a samozřejmě jsme schopni reagovat na jakoukoliv další potřebu, která se v roce 2022 vyskytne,“ upřesnil Dalibor Jirásek,

Tři králové v uherskohradištských ulicích v roce 2019.

Foto: Město Uherské Hradiště

projektový manažer Charity Uherské Hradiště. V roce 2021 se místní Charitě podařilo do statických i virtuálních kasiček vybrat takřka dva miliony korun.

Zvyk Tříkrálového koledování v českých a moravských krajích obnovila

Charita Česká republika v roce 2000, kdy nejprve na Moravě, a o rok později již po celé České republice, začala za spolupráce farností, obecních a městských úřadů a především velkého počtu dobrovolníků organizovat Tříkrálovou sbírku.

Zapojte se do projektu Euroklíč, usnadníte život hendikepovaným

Národní rada zdravotně postižených ČR realizuje mezinárodní projekt Euroklíč. Cílem je pomáhat lidem se sníženou schopností pohybu, konkrétně zajištěním rychlé a důstojné dostupnosti bezbariérových sociálních (toalet) a technických kompenzačních zařízení (například výtahů, svislých a schodišťových plošin a podobně) lidem, pro něž jsou určena.

Účastí v projektu je každý provozovatel zapojen do jednotné elektronické databáze veřejně přístupných zařízení přátelských pro lidi se sníženou schopností pohybu. Databáze objektů příznivě ovlivňuje plánování tras osob se sníženou schopností pohybu a přispívá i k rozvoji cestovního ruchu; pro zmíněnou cílovou skupinu jsou tato místa turisticky atraktivnější. Projekt rovněž odstraňuje nejistotu a psychologickou bariéru, a tím posiluje

samostatnost a nezávislost osob se sníženou schopností pohybu v každodenním životě.

Zapojit se může každý provozovatel veřejně přístupného objektu, který slouží veřejnosti a je dostatečně bezbariérový. Zařízení jsou pak osazeny jednotným Eurozámkem. Osobám se zdravotním postižením jsou na základě průkazu ZTP nebo ZTP/P distribuovány univerzální Euroklíče, rodičům dětí do 3 let a seniorům mohou být Euroklíče zapůjčeny přímo ve veřejných budovách.

Motivace vůči provozovateli veřejně přístupného objektu může vzejít i z řad veřejnosti, respektive přímo od uživatelů.

Dovolujeme si vyzvat provozovatele objektů ve městě k zapojení se do projektu – bližší informace najdete na webu www.eurokey.com.

Další film natočený ve věznicí se promítne v kině Hvězda

Věděli jste, že rudá hvězda se ve vězeňské kapli ocitla až v roce 1989 díky režisérovi Jiřímu Svobodovi? Nejen tato úprava se udála během natáčení filmu pojednávajícího o období 50. let Jen o rodinných záležitostech.

Ten bude promítnut jako druhý snímek v rámci edice Věznice Uherské Hradiště (nejen) ve filmu, a to ve čtvrtek 27. ledna od 17.30 hodin. Vstup je zdarma. Před samotnou projekcí proběhne od 16.00 hodin rozprava na téma, jak natáčení probíhalo a jaké zásahy do prostor věznice se udály. Po filmu bude beseda s hosty, jimiž se stanou někteří z tvůrců snímku. V současnosti vzniká nový dokumentární film Vězení dějin v režii Jana Gogoly mladšího a Matěje Hruďičky. - JP -

Modernizace teplárny Mařatice

Rozhodnuto: Teplo a elektřina se budou vyrábět z plynu a komunálního odpadu

Teplárna v městské části Mařatice má schválený plán modernizace. Zastupitelstvo města Uherské Hradiště na svém zasedání dne 29. listopadu stanovilo jako nejvýhodnější způsob zajišťování výroby tepelné a elektrické energie společností CTZ po roce 2024 výstavbu plynových kotlů, kogeneračních jednotek a zařízení na energetické využití směsných a velkoobjemových komunálních odpadů. Podmínkou je však přihlášení zařízení ZEVO do jurisdikce zákona o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC).

Tuto modernizaci následně 9. prosince schválila také valná hromada společnosti CTZ, která teplárnu provozuje a ve které město Uherské Hradiště vlastní podíl ve výši 49,04 %.

„Schválená varianta by měla zajistit nejvýhodnější cenu tepla pro odběratele a zároveň umožní městu likvidovat komunální odpad v souladu s novou odpadovou legislativou a s velkou pravděpodobností i s nejnižšími možnými náklady. To je výhodné pro všechny obyvatele města, protože ceny za likvidaci odpadu půjdou do budoucna určitě nahoru. Pokud dokážeme zbytkový komunální odpad, tedy odpad po vytrídění recyklovatelných složek, zlikvidovat sami, rozhodně se to pozitivně projeví v peněženkách všech našich občanů,“ uvedl starosta Stanislav Blaha.

Výstavba zařízení na energetické využití odpadu (ZEVO) řeší všechny problémy, které přinese zákaz jeho skládkování po roce 2030, a zvýší energetickou nezávislost Uherského Hradiště. Kombinaci spalování plynu a komunálního odpadu vyhodnotila jako nejlepší variantu již v červnu tohoto roku studie, jejímiž autory jsou odborníci z Ústavu procesního inženýrství VUT Brno. Výhodnost této varianty, která není závislá pouze na zemním plynu, prokázal následný extrémní růst ceny plynu ve druhé polovině tohoto roku.

Podle Kamila Ondry, jednatele

Odpad nebude skladován pod širým nebem, jako je to nyní u uhelného prachu, ale uvnitř zařízení.

Foto: CTZ, s. r. o.

společnosti CTZ, bude teplárna díky využití energie z odpadu schopná nabízet dlouhodobě nejvýhodnější ceny tepla, které budou odolnější proti výkyvům ceny zemního plynu. „Nemáme si představit, že bychom s vědomím toho, co se dnes na energetickém trhu děje, přestavěli teplárnu jen na zemní plyn,“ okomentoval rozhodnutí Ondra.

To potvrzují i ceny tepla, které teplárny z energetické skupiny MVV Energie CZ, která je druhým společníkem v CTZ, oznamují pro rok 2022.

V teplárnách, které spalují jen zemní plyn, stoupne cena tepla o 32 až 55 %, zatímco v Liberci, kde teplárna odebírá až 70 % tepla ze zařízení na energetické využití odpadů TERMIZO, stoupne pouze o 11 %. V Uherském Hradišti se cena tepla zvýší o 12,5 % z důvodu aktuálního růstu ceny uhlí, a hlavně zemního plynu, který se využívá k výrobě tepla a elektřiny v blokových plynových kotelnách.

Část opozičních zastupitelů vyjádřila přesvědčení, že emise ze ZEVO zhorší životní prostředí v Uherském Hradišti

Plánovaný harmonogram modernizace teplárny

- 2022 - vybudování regulační stanice plynu a přivedení plynovodu do areálu teplárny,
- 2023 - vybudování a zprovoznění jedné kogenerační jednotky v areálu teplárny,
- 2024 - demolice tří uhelných kotlů a instalace tří parních plynových kotlů tak, aby jediným palivem v topné sezóně 2024/2025 byl zemní plyn,
- 2022 až 2026 - povolování výstavby: proces EIA, příprava projektové dokumentace a dokumentace pro vstup do IPPC, stavební řízení a územní řízení, veřejná zakázka na zhotovitele stavby,
- 2027 - počátek výstavby ZEVO,
- 2028 - zahájení zkušebního provozu na konci roku,
- 2029 - kolaudace a trvalý provoz ZEVO.

a navrhovala odpad odvážet do Brna a spalovat v ZEVO, které provozuje městská firma SAKO Brno. Zástupce sdružení Čisté Hradiště Jakub Grós varoval před zamořením centra Uherského Hradiště rakovinnými látkami.

K těmto opakovaným tvrzením zástupců Čistého Hradiště poskytla společnost CTZ zastupitelům podklady, které ukázaly, že čísla prezentovaná Čistým Hradištěm jsou zkreslená. „Například množství benzo[a]pyrenu v ovzduší se v důsledku spalování odpadu má podle Čistého Hradiště zvýšit o 30 až 60 %. Přitom ve studii, na kterou se Čisté Hradiště odvolává, jasně stojí, že již existující množství této látky v ovzduší Uherského Hradiště se zvýší o méně než 0,01 %,” reagoval Kamil Ondra na informaci Čistého Hradiště.

Rozptylovou studii hodnotící budoucí vliv ZEVO v areálu teplárny v Mařaticích na životní prostředí a zdraví lidí v Uherském Hradišti, která je dostupná také na webu města, zpracovali odborníci z Technických služeb ochrany ovzduší Ostrava. Výsledkem je konstatování, že vliv emisí škodlivých látek z provozu ZEVO na jejich obsah v ovzduší v Uherském Hradišti a jeho okolí by byl nepostřehnutelný a vliv na zdraví lidí zanedbatelný. Tento závěr se musí znovu potvrdit v rámci posuzování vlivu ZEVO na životní prostředí (EIA), jinak zařízení nebude možné vybudovat. Toto komplexní posouzení vlivu budoucí spalovny na životní prostředí musí být přezkoumáno a schváleno nezávislým odborníkem se státní autorizací.

Valná hromada společnosti CTZ

také definitivně schválila přihlášení budoucího ZEVO v Mařaticích do jurisdikce zákona o integrované prevenci a omezení znečištění (IPPC), a to před jeho realizací. To znamená, že výstavba a provoz budou podléhat nej přísnějším požadavkům na bezpečnost provozu a na ochranu životního prostředí. Přihlásit zařízení do IPPC bylo zásadním požadavkem zástupců sdružení Čisté Hradiště a řady zastupitelů města.

Finálně schválená varianta modernizace teplárny Mařatice počítá s výstavbou tří plynových kotlů, jedné nové kogenerační jednotky na zemní plyn a zařízením na energetické využití odpadů s kapacitou 15 tisíc tun odpadu ročně. Součástí schválené varianty je již existující kogenerační jednotka umístěná v blokové kotelně ve Štěpnicích.

- MÚ -

Další ocenění Elektrooskar zamířil do Uherského Hradiště

Občané města Uherské Hradiště si mohou pogratulovat k dalšímu prvenství ve třídění odpadů, tentokrát vysloužilého elektrozařízení. Za vytrídění takřka 200 tun elektroodpadu a největší procentní nárůst v loňském roce město přivezlo ve středu 9. prosince z předávání ocenění ve třídění vysloužilých elektrozařízení pro města a obce Zlínského kraje prvenství a odměnu 20 tisíc korun. Soutěže jsou již tradiční součástí popularizačních aktivit na podporu třídění odpadů a předcházení jejich vzniku a jsou společnou aktivitou kraje a kolektivních systémů ASEKOL a ELEKTROWIN.

Uherské Hradiště bylo bezkonkurenční v soutěži kolektivního systému ELEKTROWIN O Elektrooskara. V kategorii měst nad 10 tisíc obyvatel byla městu za sběr vysloužilých elektrospotřebičů a největší meziroční procentní nárůst udělena odměna 20 tisíc korun.

„Při meziročním srovnání let 2019

a 2020 se jednalo o nárůst neuvěřitelných 67 procent, což byl bezkonkurenčně největší nárůst mezi městy naší kategorie. Byli jsme označeni za skokany roku,” byl spokojen místostarosta Čestmír Bouda. „Třídít, recyklovat a zabývat se zpětným odběrem má tedy určitě smysl,” dodal. Upozornil ale také na rezervy, například u černých skládek. „Stále jsou občané, pro které je odvoz objemného odpadu do sběrného dvora neznámým pojmem, a jednoduše jej položí ke kontejnerům,” zmínil.

Uherské Hradiště patří v množství vytríděného odpadu ve Zlínském kraji ke špičce už řadu let a podíl vytríděného odpadu se v Uherském Hradišti v posledních letech stále zvyšuje. Letos město vyhrálo již šestou soutěž O keramickou popelnici a připsalo si také úspěch v celostátní soutěži obcí v třídění odpadů O Křišťálovou popelnici, když se ve své kategorii umístilo mezi městy a obcemi z celé republiky na třetím místě. Za kvalitní nakládání s odpady dostalo město letos také

oficiální osvědčení o úspoře emisí za loňský rok.

„Naše úspěchy ve třídění odpadů vyznívají velmi pozitivně a dělají městu dobré jméno. Je zapotřebí vyslovit velké díky občanům, protože je evidentní, že jim na životním prostředí záleží. Roky se věnujeme osvětové činnosti a ta přináší své plody,” sdělil starosta Stanislav Blaha.

- JP -

Další kroky k nové MHD

Město začíná připravovat budoucí výběr dopravce na městských autobusových linkách

Připravované zásadní změny městské hromadné dopravy v Uherském Hradišti pokročily do další fáze. Návrhy nových linek, zastávek či intervaly autobusů MHD jsou hotové, město začíná připravovat budoucí výběr dopravce.

Zastupitelstvo města Uherské Hradiště v prosinci roku 2017 schválilo dokument Konceptce veřejné dopravy v Uherském Hradišti. Tato konceptce se zabývá autobusovou městskou hromadnou dopravou na území Uherského Hradiště, Starého Města a Kunovic. Dokument předpovídal velkou revoluci v MHD na území měst Uherské Hradiště-Staré Město-Kunovice, nebyly v něm však řešeny provozně dopravní, ekonomické i organizační aspekty proveditelnosti nové konceptce.

Za tímto účelem uložilo zastupitelstvo města v roce 2018 zpracování akčního plánu, který by stanovil obsah, posloupnost a návaznost jednotlivých kroků, které jsou potřebné pro jejich časový harmonogram a samotnou implementaci.

„Rozpracování této vize ukázalo na její nereálnost kvůli vysokým finančním nákladům. To nás přivedlo k tomu, že provozní část akčního plánu je řešena pouze pro území města Uherské Hradiště s tím, že ostatní vazby směrem k sousedním městům včetně jejich potřeb pokryje linková doprava, tedy že MHD budeme řešit jen pro území města Uherské Hradiště,“ objasnil místostarosta Jaroslav Zatloukal.

Samotné jádro projektu představuje dopravně provozní část akčního plánu – jedná se fakticky o tu část řešení, která má přímý vliv na cestující: návrh linkového vedení, nových zastávek či intervaly autobusových linek.

„Nyní jsou dokončeny práce na trasování linek. Zároveň byly připraveny další nezbytné věci: umístění zastávek, nový provozní model a integrace městské hromadné dopravy

Linky městské dopravy na autobusovém nádraží.

Foto: Pavel Stojar

do krajské veřejné dopravy. Dnes již víme, že počet stávajících a nyní budovaných zastávek zdaleka nebude stačit, což přinese své náklady, výsledkem by však měla být MHD s vysokou přidanou hodnotou ve srovnání s dnešním stavem,“ vysvětlil místostarosta Zatloukal.

Dalším ze stěžejních bodů je příprava výběru dopravce – podle Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1370/2007 je v případě veřejné linkové dopravy většího rozsahu (nad 300 tisíc km ročně), což je i případ MHD Uherské Hradiště, nutno dopravce vybrat na základě výběrového řízení. V případě výběru dopravce v soutěži je pak nutné nejméně rok před zveřejněním vlastní zadávací dokumentace zveřejnit předběžné oznámení, takzvanou prenotifikaci, ve věstníku Evropské unie, kde budou uvedeny základní informace o zakázce.

„S ohledem na skutečnost, že bude

spuštěn zcela nový provozní koncept veřejné dopravy s nesnadno odhadnutelnými tržbami, je žádoucí, aby soutěž probíhala podle zákona o zadávání veřejných zakázek. S vítězným dopravcem pak bude uzavřena Smlouva o veřejné službě,“ vysvětlil Zatloukal.

Na základě stávající smlouvy o zajištění autobusové dopravy s ČSAD Uherské Hradiště, a. s., lze provozovat městskou autobusovou přepravu cestujících do konce roku 2023, proto učiní město oznámení o budoucím výběru dopravce v Uherském Hradišti ve věstníku Evropské unie neprodleně. Během následujícího roku dopravuje ekonomickou část a připraví podklady k vlastní soutěži.

Náklady na provozování městské hromadné dopravy jsou nyní zhruba 13 milionů korun ročně. Po spuštění nové MHD, které se očekává k 1. lednu 2024, se odhadují roční náklady na 18 až 20 milionů.

- JP -

Město, byty a sociální bydlení

Komu jsou určeny městské byty a za jakých podmínek je lze získat?

Jednou z veřejností vysoce sledovaných oblastí ve městě je problematika bytů, bytové politiky a na to navazujícího sociálního či případně podporovaného bydlení. Pojmy startovací byty, sociální nebo podporované bydlení se velmi často pletou, a proto se vám v tomto článku pokusíme problematiku trochu přiblížit.

Ve správě města je 658 bytů. Před třemi lety došlo k vytvoření pravidel pro přidělování standardních i startovacích bytů, pro přidělování bytů formou soutěže nájemného a bytů pro příjmově vymezené osoby. Jednotlivá pravidla jsou zveřejněna na webu města, kde se s nimi každý může podrobně seznámit.

Volné byty jsou zveřejňovány na úřední desce a žádosti o ně jsou projednávány v souladu s uvedenými pravidly v Komisi pro bydlení, která dává doporučení ke schválení Radě města Uherské Hradiště.

Město postupně provádí rekonstrukce užívaných bytů po jejich uvolnění, ty jsou pak pronajímány soutěží nájemného – jinými slovy tomu, kdo nabídne nájem nejvyšší. Za období tří let byly zrekonstruovány téměř dvě desítky bytů.

Pro takzvané startovací byty jsou vyčleněny čtyři bytové domy (Jana Žižky 744 a 745, Štěpnická 1059 a 1185), kde se postupně nájem uvolněných bytů řeší právě touto formou. V současné chvíli je již jako startovací byt využito přes deset bytů v uvedených objektech.

Co je sociální bydlení

Město často dostává otázky: Proč nevybudujete sociální byty, proč nepodporujete dostupné bydlení? Pokusíme se proto o přiblížení některých používaných termínů.

Sociální bydlení je bydlení poskytované osobám v bytové nouzi nebo bytovou nouzí bezprostředně ohroženým, včetně lidí, kteří vynakládají na bydlení nepřiměřenou část svých příjmů. Je poskytováno za specifických smluvních podmínek nájmu a v souladu s určitými principy. Uživatelům sociálního bydlení

Dům se startovacími byty v ulici Jana Žižky na sídlišti Mojmír.

Foto: archiv

je v případě potřeby poskytována podpora formou sociální práce. Sociální bydlení je na místní úrovni poskytováno vždy formou bydlení v bytech, přičemž může být na pojeno na sociální služby. Sociální služby – například azylové domy – tvoří záchranou síť pro lidi v bytové nouzi. Umístění do některých zařízení města, která poskytují zájemcům například pečovatelskou službu, jsou v kompetenci Odboru sociálních služeb ve spolupráci s poskytovateli služeb.

Z uvedeného vyplývá, že sociální bydlení bývá spojeno s poskytováním příslušných sociálních služeb. Kdo tedy patří do takzvaného sociálního bydlení?

Sociální bydlení je určeno především pro osoby bez domova. Dále pak pro cílové skupiny, pro které by bylo určeno. S těmito cílovými skupinami jsou pak spojeny případné státní dotace, jako jsou Program výstavby

Městský bytový dům ve Štěpánikově ulici v areálu bývalých kasáren.

Foto: archiv

pro obce (Státní fond rozvoje bydlení, cílová skupina způsobilá domácnost s nízkým příjmem), Podporované byty (Ministerstvo pro místní rozvoj, cílová skupina senioři nad 65 let a osoby závislé na pomoci jiné fyzické osoby) či Sociální byty pro osoby v bytové nouzi (Integrovaný regionální operační program, cílová skupina osoby s nízkým příjmem v bytové nouzi).

V případě dotací jde o jasně definované a přísně hlídané „cílové skupiny“ a po dobu udržitelnosti v podstatě není možné pohnout s cenou nájmu, vyjma inflační doložky. Na druhou stranu pozitivní je to, že je se jedná o velmi vhodnou pomoc pro vybrané cílové skupiny.

Dostupné bydlení, například pro mladé rodiny nebo seniory, je jednou z priorit bytové politiky města. Město také již delší dobu vyvíjí úsilí v oblasti vytipování vhodných budov, popřípadě vhodných lokalit, kde by mohly vzniknout další byty s možným využitím dotací. Jak jsme se snažili v článku naznačit, oblast zmiňovaného sociálního, případně podporovaného, bydlení však není vůbec snadná, velmi často ji provázejí zkreslené představy o možnostech města a také o tom, kdo má, či nemá na sociální bydlení nárok.

Čestmír Bouda, místostarosta

Život se sochami a uměním

Rodina Martináků vrací zašlou krásu uměleckých děl už tři generace

Jindřich Martinák se narodil 19. dubna 1954 do rodiny proslulého uhersko-hradištského restaurátora Vítězslava Martináka. Již své první krůčky uskutečnil mezi uměleckými díly, jimž vracel původní krásu jeho otec.

Po ukončení základní školy nastoupil do učení v Ústředí uměleckých řemesel v Brně, obor rytec a cizelér (1969 až 1972). Následovalo studium na Střední uměleckoprůmyslové škole v Uherské Hradišti, obor reproduční kamenosochařství a restaurátorství u akademického sochaře Jana Habarty (1972 až 1975) a poté na Akademii výtvarných umění v Praze v ateliéru sochařství Mikoláše Axmana a Stanislava Hanzíka (1975 až 1981). Po promoci měl možnost absolvovat studijní pobyt v italské Perugii (Accademia di Belle Arti Pietro Vanucci).

V počátcích své tvůrčí práce se věnoval portrétům významných osobností, ještě v době studia na akademii vytvořil portrét Jiřího Trnky, v roce 1984 vznikla další podobizna, a sice světově uznávaného českého malíře Františka Kupky, a o dva roky později portrét Jana Wericha. V další etapě svého tvůrčího úsilí se věnoval monumentálním realizacím pro architekturu, za všechny vzpomeňme reliéf pro lázeňský dům v Luhačovicích, v Prostějově realizoval dvě fontány, v Boršicích u Blatnice vytvořil památník padlým.

Jindřich Martinák je řadu let uznávaným a dobře zavedeným restaurátorem v oboru sochařských disciplín. V Lednici restauroval renesanční fontánu a zámecký skleník (spolu se svým otcem), v Brně na Zelném trhu Svatou Trojici a renesanční fontánu Parnas, v Ivančicích u Brna morový sloup, v Mikulově Ditrichštejnskou hrobku, restaurátorské práce prováděl na zámku v Miloticích, v kostele v Holešově, Hluku, Uherském Ostrohu nebo Veselí nad Moravou.

Obsáhlý výčet jeho restaurátorských prací se týká Uherského Hradiště. Na počátku 90. let restauroval se svým

Jindřich Martinák u sloupu na Mariánském náměstí.

Foto: Pavel Stojar

otcem mariánský morový sloup, dílo brněnského barokního sochaře Antonína Rigy. Část soch na sloupu byla tehdy tak zničena, že si vyžádala rekonstrukci. Průběh restaurátorských i rekonstrukčních prací představila v roce 1993 výstava ve Slováckém muzeu nazvaná Obnovená krása. Pěči o sloup se pak znovu věnoval o více než dvě desetiletí později společně se synem Tomášem.

Jindřich Martinák se mimo jiné podílel také na obnově interiéru barokního refektáře františkánského kláštera, kamenných prvků v hotelu Slunce, v bývalé jezuitské koleji, budově Nové radnice či Základní školy UNESCO. Restauroval sochařskou výzdobu kaple sv. Šebestiána, sousoší sv. Františka Xaverského a portály na průčelí farního kostela zasvěceného tomuto světcu, sloup se sochou sv. Floriána, barokní kašnu na Mariánském náměstí a mnoho dalších. Spolupracoval také na obnově několika městských domů v historickém jádru města.

Tradici založil Vítězslav Martinák

V rodině Martinákových se

sochařství a restaurování památek věnují už tři generace. První zastupoval Vítězslav Martinák (1931 až 2013), vystudovaný reproduční sochař a štukátér, který po celý život usiloval o záchranu a obnovu zejména barokních památek. Již v roce 1956 založil v Uherském Hradišti kamenosochařskou reproduční dílnu a začal se věnovat restaurování soch a dalších památek (nejprve v letech 1956 až 1968 v rámci Ústředí uměleckých řemesel, později samostatně). Na základě dosažených výsledků se stal členem sekce restaurátorů skupiny A, držitelem licence na restaurování uměleckých památek I. kategorie v kameni, štuku a umělém mramoru, a v tomto oboru patřil mezi nejlepší restaurátory v českých zemích.

Nejmladší generaci rodinné dynastie zastupuje akademický sochař Tomáš Martinák, který se rovněž zabývá restaurováním sochařských děl a architektury, přičemž často spolupracuje se svým otcem, ale také realizací kopíí v kameni nebo prováděním restaurátorských průzkumů a záměrů.

Blanka Rašticová

Ocenění pro celou rodinu

V restaurátorském světě se Jindřich Martinák pohyboval už od dětství, jeho cesta byla jasná

Zásluhu na tom, že se Uherskému Hradišti daří zachovávat jeho historickou krásu, má i rodina Martináků. Už po tři generace vrací zašlou krásu fasádám domů, sochám i dalším uměleckým dílům.

Není proto divu, že Jindřich Martinák, který reprezentuje druhou generaci této uherskohradištské umělecké rodiny, byl mezi těmi, kdo loni v říjnu v sále Slováckého divadla obdrželi cenu města za rok 2019. Došlo k tomu trochu se zpožděním, protože v roce 2020 byl ceremoniál kvůli pandemii zrušen. „Bylo to pro mě překvapení. Vnímám to jako ocenění nejen pro sebe, ale spíše pro celou naši rodinu. Už můj otec se zabýval restaurováním, pak jsem pokračoval já a teď i můj syn,“ říká Jindřich Martinák.

Restaurátorství a sochařinu jste viděl u otce, proč jste šel v jeho šlépějích?

Vyrůstal jsem s tím od malička. Pořád jsem mu v ateliéru pomáhal. Když k tomu člověk takto intenzivně přičichne už od dětství, nejde to jinak. Ani mě nenapadlo, že bych mohl dělat něco jiného. Pro mě to byla jasná volba a přímá cesta. Vyučil jsem se, šel na uměleckou průmyslovku, pak na vysokou, potom jsem byl na stáži v Itálii a pak začínal s otcem v jeho ateliéru.

A máte v rodinném řemesle další následovníky?

Následovníkem je můj syn Tomáš. Mám sice i dva vnuky, ale zatím to nevypadá, že by šli tímto směrem.

Vaši práci mohou lidé v našem městě vidět téměř na každém kroku...

Bylo toho tolik, že to není vůbec jednoduché vypočítat. Asi nejzásadnější prací je morový sloup na Mariánském náměstí, nedaleká kašna nebo sv. Jan Nepomucký u františkánského kostela. Pak také všechny sochy na kostele sv. Františka Xaverského, fasády několika dalších budov na Masarykově náměstí nebo nárožní dům U Mamlasů na Palackého náměstí.

Restaurátor Jindřich Martinák přebírá od starosty cenu města.

Foto: Marek Malůšek

Z jakého materiálu jsou sochy v Uherském Hradišti?

Jsou to hlavně pískovce pocházející převážně z oblasti Chřibů, kde se nacházelo několik lomů. Ovšem Morový sloup je z eggenburského vápence z Rakouska, odtamtud pochází materiál pro spoustu uměleckých děl na jižní Moravě. I sv. Jan Nepomucký je z vápence, jinak jsou zdejší sochy opravdu převážně pískovcové. Vápencem je odolnější a nepodléhá tak snadno zkáze jako pískovec. A málokdo ví, že sochy na kostele sv. Františka Xaverského nejsou kamenné, ale jsou z malty vymodelované přímo na místě pomocí kostry z železa, drátů a cihel.

Která vaše práce byla nejnáročnější, na kterou jste nejvíc pyšný?

Bylo jich víc, ale jednou z nejzajímavějších je pozdně renesanční fontána u zámku v Lednici. Bylo potřeba ji celou rozložit, pak doplnit původní části, mušle nebo různé kovové prvky, například labutě chrlící vodu, a nakonec zase znovu pečlivě kus po kusu poskládat. Druhou takovou zásadní a náročnou věcí byl skleník v Lednici, hlavně kovové nosné sloupy ve tvaru bambusových stonků.

Věnoval jste se někdy i vlastní autorské umělecké tvorbě?

Dříve jsem dělal vlastní tvorbu docela hodně. Ale to bylo v době, než jsem se

začal intenzivně věnovat restaurování. Dělal jsem portrétní i drobnou plastiku, realizace do architektury. Pak mě ale úplně pohltilo restaurování. Ale příznám se, že se teď v důchodu zase začínám k volné tvorbě pomalu vracet. Mám doma na Hliníku malý ateliér, kam můžu kdykoliv sběhnout třeba i v papučích.

Jaké máte vzpomínky na studium na hradištské „umprumce“ a pak v Praze?

No moc příjemné to bylo, nejlepší léta života. Člověk byl mladý, měl celý život před sebou a myslel si, že dobude svět. Mezi spolužáky byla řada zajímavých osobností, které se později prosadily na české výtvarné scéně, třeba Vladimír Kokolia, se kterým jsem pak studoval i na akademii v Praze. Tam byl mým spolužákem i velehradský sochař Otmar Oliva.

Co máte rád na Uherském Hradišti?

Nenapadlo vás třeba po studiích zkusit to někde jinde?

Nikdy mě nenapadlo zůstat třeba v Praze. Doma jsem měl ideální prostředí pro restaurátorskou práci, zavedený ateliér a vyšlapanou stezku, takže jsem nemusel začínat od nuly. A hlavně v tomto městě je vše, co potřebuji k životu. Uherské Hradiště je krásné město a navzdory k jeho velikosti je tu neuvěřitelně bohaté kulturní dění.

Pavel Stojar

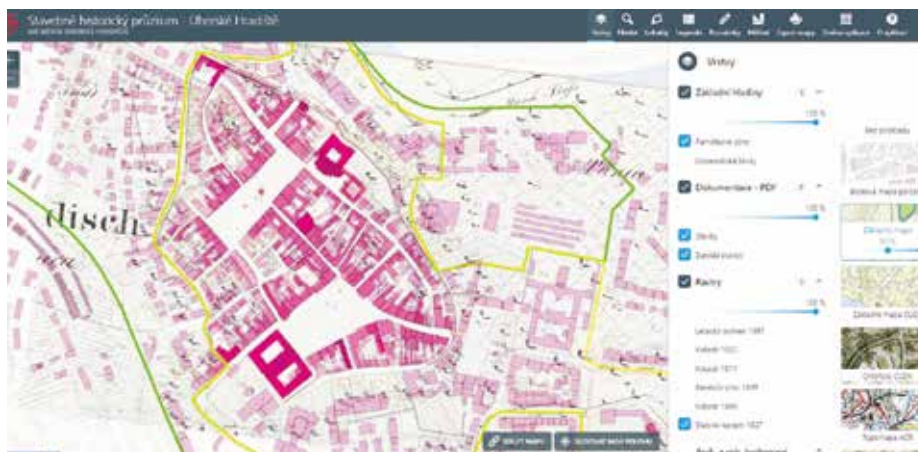
Informace

Stavebně historický průzkum dostal na internetu nový kabát

Mapová aplikace Stavebně historický průzkum, která je dostupná i na webu města Uherské Hradiště, nabízí vylepšené zpracování. To přináší nové možnosti pohledu na původní data, přibyla rovněž možnost zobrazovat v mapě mobiliář – drobné umělecké objekty a také místa s odkazem na Encyklopedii města Uherské Hradiště.

Stavebně historický průzkum zahrnuje průzkum staveb – konstrukcí, prvků, detailů i prostorových souvislostí a shromáždění písemných, plánových a obrazových materiálů. Primárně slouží jako kvalitní podklad pro efektivní památkovou péči.

Průzkumy probíhaly v Mařaticích a Uherském Hradišti v 90. letech minulého století. Zpracovateli dokumentace Stavebně historického průzkumu jsou ing. arch. Jiří Syrový a ing. arch. Zuzana Syrová. Původní aplikace z roku 2007, které zobrazovaly výsledky jejich práce, jsou nyní převedeny do nového designu

Stavebně historický průzkum v Geografickém informačním systému města. Foto: Město Uherské Hradiště

v Geografickém informačním systému města Uherské Hradiště, vše je samozřejmě přizpůsobeno mobilním zařízením.

Základní funkčnost aplikace zůstala po novelizaci zachována. Po kliknutí na stavbu v mapě se zobrazí odkaz na kartu objektu, která obsahuje výsledky průzkumů. Nové

zpracování však přináší množství vylepšení, zejména se rozšířily možnosti zobrazení dat. Skládání jednotlivých grafických vrstev na sebe nyní uživatelé umožňuje vytvořit tematickou mapovou kompozici.

Stavebně historický průzkum Uherského Hradiště je dostupný na adrese www.mesto-uh.cz/gis/. - MŮ -

Poslední řádek příběhu Bedřicha Aufraty byl napsán

Když se rodina, přátelé a známí i široká veřejnost ve čtvrtek 2. prosince 2021 loučili na míkovském hřbitově s panem Bedřichem Aufratou, všichni věděli, jaká osobnost nás opustila. Velikost této ztráty si ale budeme uvědomovat ještě dlouho a bolestně.

Na Míkovice a Míkovjany toto uvědomění dopadne nejvíc. Velká část z nás totiž vyrostla v době a místě, kterým pan Aufrata vtiskl svůj nezměnitelný rukopis. Jeho originální ručně malované plakáty v kulturní vitríně (a byly jich stovky!), divadelní kulisy, obrázky pro děti v zahrádce pohostinství, obrazy a nápisy ve veřejném prostoru,

pamětní listy, přenádherná malovaná obecní kronika, kterou psal 32 let... A k tomu nezaměnitelný jadrný humor, dar slova a vypravěčství, obrovský přehled o všem, co se v dědině šustlo, chlupská lidskost a tak trochu věčné klukovství. Tak si budeme a chceme našeho „Beđu“ pamatovat.

Děkujeme za všechno, strýcu Aufrato, budeš nám velice chybět!
Zdeněk Stašek

Bedřich Aufrata

(* 4. 10. 1937, † 28. 11. 2021)

Dlouholetý kronikář Míkovic, výtvarník a dekorátor, spoluzakladatel mužského pěveckého sboru a dobrý chlap.

Názory zastupitelů

Konec uhelné teplárny

Po vzoru Vídně, Kodaně či Liberce může být Uherské Hradiště více soběstačným v tepelné a odpadové politice. Nové zařízení na energetické zpracování odpadu ZEVO, které nahradí současnou uhelnou variantu v teplárně CTZ, budí rozporuplné reakce našich obyvatel. Je potřeba ale zdůraznit, že bude přihlášeno do IPPC – zákona o integrované prevenci o omezování znečištění, částečně nahradí cenově nestabilní plyn při vytápění 5237 domácností a připraví nás na zákaz skládkování komunálního odpadu v roce 2030.

Nebylo to jednoduché rozhodnutí, které jsme na listopadovém zastupitelstvu učinili. Sama jsem tuto variantu pečlivě promýšlela a brala v úvahu všechny kritické názory. Po důkladném zvážení jsem dospěla k závěru, že do doby, než budeme schopni si komunální odpad sami beze zbytku zlikvidovat, je to pro naše město ta lepší ze dvou možných variant. Je důležité, aby si každý z odpůrců nastudoval objektivní fakta, zvážil plusy, mínusy a hlavně se nenechal zastrašit často zavádějícími a populistickými argumenty. Zařízení je přizpůsobeno fungování v zastavěných částech města zejména proto, aby nedocházelo k tepelným ztrátám. Narozdíl od většiny měst naší velikosti k tomu máme vybudovanou energetickou soustavu.

Není možné zavírat oči před následky našeho komfortního stylu života a čekat, že problematiku likvidace odpadu za nás vyřeší kdokoliv jiný, například generace našich dětí. V současné době ve Zlínském kraji zahrabáváme do země více než 100 tisíc tun odpadu, to je alarmující a neudržitelné. Mám za to, že komunální politik je zvolen proto, aby dokázal unést odpovědnost i za rozhodnutí, jejichž pozitivní vliv se projeví až v budoucnosti.

Zuzana Vandame,
TOP 09, studenti a nezávislí

Věcně o spalovně odpadů v Mařaticích

Zastupitelé těsnou koaliční většinou a jedním komunistickým hlasem postoupili na jednání valné hromady firmy CTZ usnesení, které se souhlasně staví k přestavbě teplárny na spalovnu odpadů a vodárenských kalů. Ani jsem nečekal, že by hlasování dopadlo jinak. Radní do toho za poslední dva roky vložili už spoustu energie. Teď je třeba vyvrátit mýty, které se šíří v médiích a na sociálních sítích, že si pak někteří myslí, jak to všechno bude sluníčkové, bezva a ekologicky šetrné.

Věcně: 1) Usnesení zastupitelstva firmu CTZ nenutí vůbec k ničemu (má se jen přihlásit k IPPC – tvrdším normám měření, nikoliv je dodržovat). 2) Soukromý subjekt jde logicky po nákladech. Takže bod 1) se bude pro nevyhnutelnost ignorovat. 3) Pálit se má 15 tis. tun z celého Slovácka, aby to finančně vyšlo o něco lépe než plyn. Pod 12 tis. tun je to už horší. 4) Aby to celé vytríděné hořelo, bude se tam pálit ze 70–80 % plyn plus... plast. Takže třídění odpadu nemá smysl, jen se to nebude vědět, že se tam pálí. 5) Spálí se tam i odpadní kaly ze SVAku (aby bylo víc peněz na splácení astronomického úvěru). 6) Smrad nelze ze zákona definovat, proto se neměří. A o dioxinech na plénu mluvili doktoři zastupitelé – věřím jim. 7) Bude to celé stát raketu – asi 250 mil. korun. Firma ty finance bude chtít po odběratelích. A peníze za spálení odpadu to fakt nevyrovnejší. 8) Jihočeská teplárna a spalovna SAKO Brno nabízí kapacity pro celý Zlínský kraj. Že to kraj neřeší, tak jen ukazuje jeho nezáměr a neschopnost. 9) Za 10 % nákladů by se dalo vybudovat překladiště pro celé Slovácko ve Starém Městě u vlakového nádraží a ještě by se dalo vydělat místním firmám třídícím odpad. A za 10) Politici a manažeři se vždy vymluví a najdou X pseudo důvodů k vysvětlení, proč to vše nevyšlo a „špinavé“ teplo stojí tolik, co jiné čistý plyn.

Jan Zapletal, Ph.D.,
Nestraniční pro Hradiště

Hradištská novoroční předsevzetí

Vstoupili jsme do nového roku 2022. Také já jsem si dal hned několik novoročních předsevzetí. Mnohá jsou obligátní, v mnoha se po roce zase opakuji. Novoroční předsevzetí by však potřebovalo také naše město, které čeká rok plný výzev. A bude hodně záležet na každém z nás, jakým způsobem se nám podaří těchto výzev zhostit.

Jak začít? Možná tím, že budeme o plánech pro naše město otevřeně diskutovat v co nejužším dialogu s občany města. A aby nezůstalo jen u frází, pokusím se se tuto debatu „vyprovokovat“ tím, že se s vámi podělím alespoň o několik takových předsevzetí. Především musíme budovat město pro budoucnost. Není možné se donekonečna vyhýbat řešení velmi složitých, zato strategicky důležitých problémů. Myslím tím především dopravní infrastrukturu, parkování, MHD, dostupné bydlení pro mladé rodiny i seniory. Znamená to správně hospodařit a nemrhat penězi jen na lůživé mikro-projekty. Bohužel rozpočet města pro letošní rok tomu neodpovídá a zvyšuje riziko, že se jednou život v našem městě zadrhne pouze kvůli tomu, že jsme řešení složitých problémů odsouvali tu kvůli nedostatku času, tu z vlastní pohodlnosti, tu kvůli rezignaci na snahu bojovat proti úřednímu šimlu.

Uherskému Hradišti bych také přál, aby bylo zdravým městem, jehož ovzduší nebude zatěžovat spalování hruboprahu ani komunálního odpadu a čistírenských kalů z celého širokého okolí. Přál bych si, aby naše děti žily v krásném městě plném zeleně, která bude v moderní symbióze s tolik potřebnou občanskou infrastrukturou. Musíme však nejdříve přestat okopávat kotníky těm, kteří chtějí v našem městě rozumně investovat, pracovat a budovat. A jaké novoroční předsevzetí byste našemu městu přáli vy? Klidně mi napište na michal.dvoulety@gmail.com. Budu za to velmi rád.

Ing. Michal Dvouletý, MBA,
Naplněno pro Hradiště/Strana soukromníků ČR

Poeta loci: Se Štěpánem Klinkovským

Výtvarné myšlení mě přivedlo k psaní a psaní pak zpátky k výtvarnu.

POVIDLA

Na stráni plápolá dohořívající slunce
Zapomněl jsem se
v pruhu stínů trnek
a ty mne vzaly za svého

Ovoce usíná netopýřím spánkem
a přepouští svou barvu večeru
mhouřím ostražitost
v uších hučí
jako v krbu těsně před zhasnutím

Usínáme netopýřím spánkem
a noc už vaří povídla

(HaDivadlo, 12. 9. 21)

Poezie proniká do každodennosti, jen ji umět zachytit. Jeden prosincový pátek ve tři hodiny odpoledne na Třídě M. Malinovského. Foto: Marek Malúšek

Kulturní scéna v Hradišti má své pestré vrstvy. Mladá generace tvůrčích Hradišťáků přichází ke slovu. Právě debutující básník Štěpán Klinkovský vzal osud své první sbírky do vlastních rukou a 2. prosince ji vydal v internetovém nakladatelství Pointa. Jaká je cesta od výtvarného umění k poezii, jak žijí básně na Instagramu a jak vnímá náš region? O tom všem je tentokrát Poeta loci.

Jak dlouhý čas potřeboval ke svému vzniku Makroskop, tvá první básnická sbírka?

Je to doba dvou let. Měl jsem po maturitě a už dlouho uvažoval o psaní. Předtím jsem nikdy nepsal. Vlastně takovým předobrazem byly starší holky ze školy, které psaly. Sedl jsem jednou za stůl v zahradě a vznikla první báseň. Pak jsem psal častěji a častěji a něco z toho vzházelo. Za rok jsem měl sbírku napsanou.

Makroskop byl vydán díky financím z online sbírky nakladatelství Pointa. Jak takové vydání funguje?

Všechno probíhá přes internet. Pointa zve, aby se lidé přihlásili se

svými projekty, tak jsem to vzal – nejsnazší cestu člověka, který v podstatě začal. Emailem si dopisujeme v různých fázích příprav, pak se vypíše měsíční fundraising a pokud se cílová částka nevybere, přispěvatelům se vrátí.

Seznámil jsi se na Pointě s jinými básníky nebo tvůrci?

Na Pointě přímo ne, je hodně anonymní. Většinu lidí jsem poznal na Instagramu, kde se takto postupně nalézáme, někdy jsme se pak i potkali na čteních. S jednou básníčkou jsme tak i současně pracovali na sbírkách na Pointě a uvažovali o společném křtu. Protože je situace ale nejistá, zatím jsme to odložili.

Vraťme k procesu psaní. Jakým způsobem k tobě přicházejí témata?

Když to čekám nejmíň. Často něco zahlédnu, co mi inspiraci daruje, a dar je i v tom, že mě věci napadají. V ten moment opustím, co jsem dělal a otevřu zápisník, abych se do toho jediného krátkého momentu, co se stal a možná nestal, ponořil. Svoji první sbírku jsem napsal na

stroji, abych ji měl. Je to, jako když se vyvolá fotka, člověk ji má v ruce. Je to kulomet...

Proces psaní souvisí i se čtením, člověk si osvojuje jazyk, zkoumá jeho možnosti. Čteš poezii?

Teď už ano. Že můžu být v imaginárním světě, i když zrovna sám nepíšu, je úžasné. Také tím rostu, jako čtenář i autor. Neubráním se Egonu Bondymu – rozporuplné figuře českým dějin, a třeba jeho básni Pražský život. Je neskutečně sprostá, básnický jazyk prostý, holý, vulgární. Jako by mu nezáleželo na tom, jak to říká, protože ví, že to stejně padne na úrodnou půdu. Tady by to asi chtělo apel: čtěte. Myslím, že dnešní mladí básníci mají těžké začít psát, je tolik věcí, co můžou dělat. A když se někdo chce svěřovat se svým životem, použije k tomu sociální síť.

Proč tedy na Instagram dáváš svou poezii? Není to „instapoezie“.

Není. Ale kdybych si vedl blog, vzalo by mi to mnohem víc času. Tady vyfotím, naskenuju text a mám to tam za vteřinu.

A především je to skvělý prostor pro reakce. S jakými jsi se setkal?

S několika tipy. Zatím jsem neměl odpůrce, možná proto, že se tam dostane málo lidí. Jsou tam náhodní čtenáři, kteří dají lajk, a to je všechno a pak jsou ti stálejší. Ty mám nejradši. Jsou z řad kamarádů a trvale mě podporují. Najdou se lidé, co neumí ani česky a stejně lajkují. Ti jsou mi největší záhadou. Nevím, co z toho mají. Instagram je obecně pro literaturu špatný, protože na něm frčí co nejkratší sdělení.

Co ti poezie, kromě sdílení se čtenáři, dává?

To, co mi zůstávalo někde vzadu v povědomí, emočně to se mnou hýbalo, ale nedokázal jsem o tom mluvit. Paralely s čímkoli jiným, co mi věc zařadí do kontextu s vesmírem. Snažím se vytvářet sítě a propojovat, vytvářet možné a nemožné spoje mezi skutečnostmi, porovnávám je a naznačuji, jakou mají v lidském životě hodnotu. Málo píšu o lásce, na rozdíl od vrstevníků. Lásku musím cítit...

Sbírku sis sám ilustroval. Jaký má tvá poezie vztah k vizuálu? Otiskuje se v ní tvůj zájem o výtvarno?

Určitě. Přemýšlím obrazem. Poezie vždycky vyvstane nejprve obrazově, stojí na něm, rytmus přichází až potom. Někdy se možná snažím až příliš obraz ve čtenáři vyvolat. Vytvářím v básni dva paralelní příběhy, něco obecného a něco konkrétního. Ty se na konci spojí. Výtvarné myšlení mě přivedlo k psaní a psaní pak zpátky k výtvarnu.

Začínáš, jaká si myslíš, že tě čeká v poezii cesta?

Musím se naučit poezii naslouchat. V jistou chvíli od tebe začne báseň něco požadovat. Je zbytečné držet se původního plánu, je třeba objevovat nové, opustit původní nápad a ocitnout se v takové hezké nejistotě.

Zastavení v kašně u Slováckého muzea.

Foto: Marek Malůšek

Studuješ DAMU, jak se divadlo pojí s poezií?

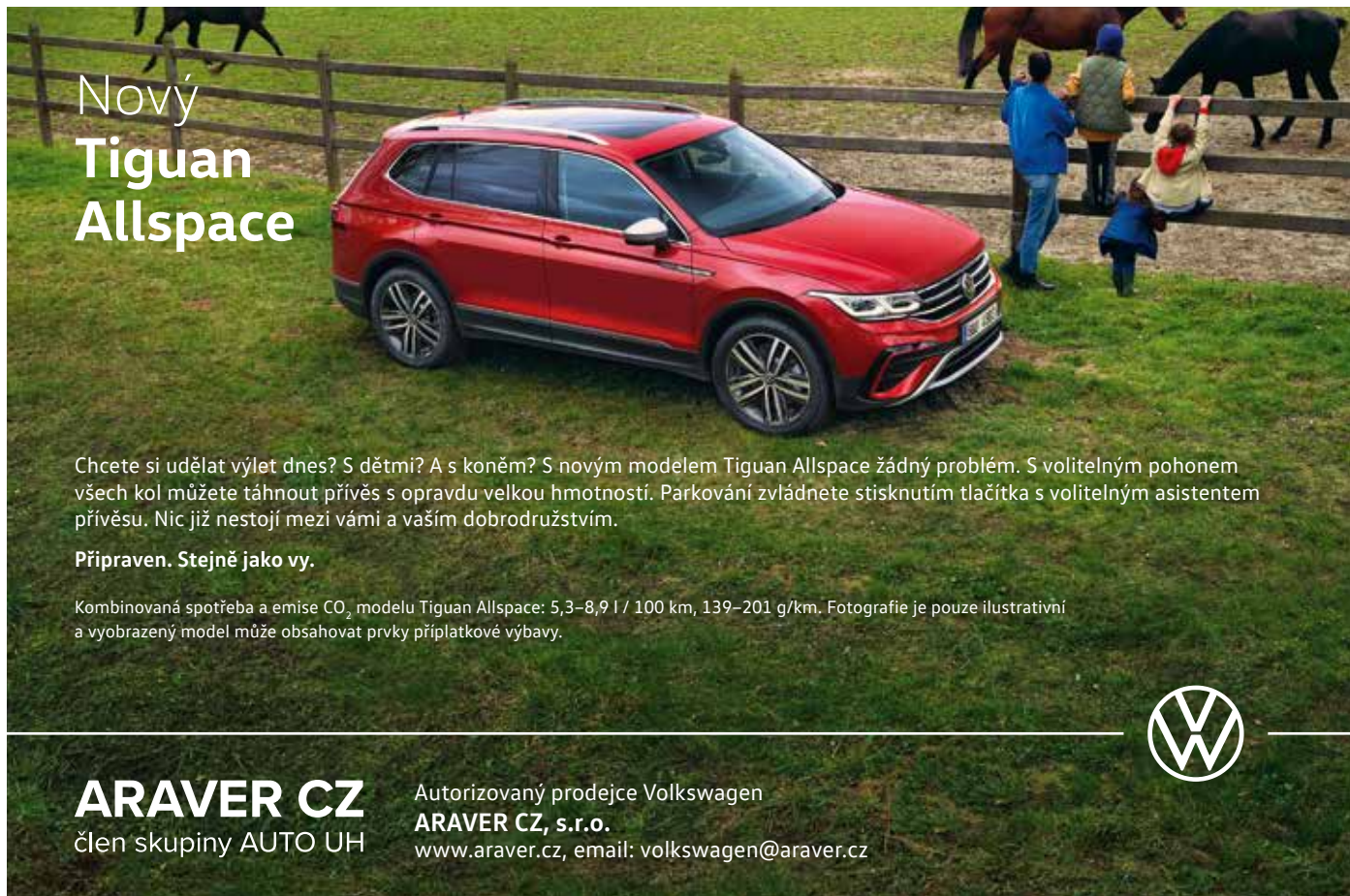
Divadlo je propojením všech složek umění a mě lákají nekonečné možnosti, jak něco vyjádřit. V tom má divadlo oproti poezii velkou výhodu. Baví mě spolupracovat s lidmi, kteří jsou zaměřeni jinak – na hudbu nebo jsou pohybově založení. Objevujeme spolu základ umění, který mají všechny jeho složky společný. Je ještě živější než film, je to teď a tady. Moc rád bych dělal poezii v divadle. Na scénografii mám nejradši výtvarnou zkratku – dá se použít jednoduší výprava, která vskrytu znamená hrozně moc. Texty se stále recyklují a interpretace se musí obohacovat, jen herci to neutáhnou. Hodně dělá scéna, světlo, hudba, cokoli... Všechno má svůj význam.

A co ty a tvůj vztah k místu – Hradišti?

Pro mě je celý dolnomoravský úval domovskou pánví, která se pozná podle Moravy uprostřed a pásu

lužního lesa, který se táhne od Olomouce až k hranicím. Z chaty se dívám na tu pánev s Hradištěm před sebou. To je pro mě domov. Mamčina rodina pochází ještě víc z jihu, od Hodonína, tátova od Zlína, takže se to protíná někde uprostřed v Hradišti. Nikdy jsem nežil jinde. Až později jsem zjistil, že i folklor je chtěl nechtěl se mnou spojený. Třeba nářečím, které se dochovalo v našem domácím brebentění... A taky pálíme slivovici. Toto mám se svými vrstevníky společné, jinde to neměli a my se tím mohli pýšit. Když se bavím se spolužáky, jak reflektují svá domovská města, říkají, že většinou se není čím chlubit, a já jsem to vždycky cítil jinak. Náš region není moc zatížený něčím nepravým. Něco v něm zůstává z minulosti. Je na pomezí venkova a města a my máme napojení na kořeny. Bylo by škoda, kdybychom to přestali hledat a té identity se zbavili. My si tady vystačíme. Vlastně jsme velmi bohatí...

Markéta Macháčková

**Nový
Tiguan
Allspace**

Chcete si udělat výlet dnes? S dětmi? A s koněm? S novým modelem Tiguan Allspace žádný problém. S volitelným pohonem všech kol můžete táhnout přívěs s opravdu velkou hmotností. Parkování zvládnete stisknutím tlačítka s volitelným asistentem přívěsu. Nic již nestojí mezi vámi a vaším dobrodružstvím.

Připraven. Stejně jako vy.

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Tiguan Allspace: 5,3–8,9 l / 100 km, 139–201 g/km. Fotografie je pouze ilustrativní a vyobrazený model může obsahovat prvky příplatkové výbavy.

ARAVER CZ
člen skupiny AUTO UH

Autorizovaný prodejce Volkswagen
ARAVER CZ, s.r.o.
www.araver.cz, email: volkswagen@araver.cz

Jericho
POHŘEBNÍ SLUŽBA

Nonstop linka: +420 603 395 671

www.pohrebnisluzbajericho.cz

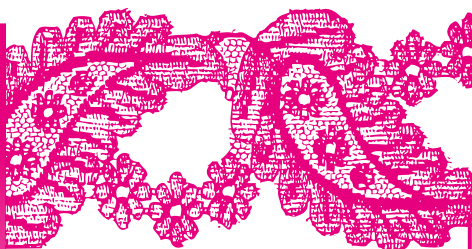
Otevíráme pro vás novou pohřební službu v Uherském Hradišti.

Najdete nás na Otakarova 81, 686 01 Uherské Hradiště.

Vera intimo

Vera intimo děkuje
všem zákazníkům
za věrnost a podporu
v roce 2021...

...a přeje vše nejlepší
v roce 2022.

tel. 572 553 235

J. Stancla 153, Uh. Hradiště,
po-pá: 9-17, so: 9-12

**Novinka
ve vašem okolí:**

**První balík
pošli za kačku!**

penguinbox.cz

Chci poslat balík bez
front a **EXPRESNĚ!**

Pošli ho se mnou!

A kam doručuješ?

Na jakoukoli adresu
do Boxu i do rukou!

Jak velký balík?

Od obálky až po
33x39x67cm. 👍

Kdy a kam
balík přinesu?

Kdykoliv - 24/7 ❤️ 😊
Najdeš mě hned zde,
podívej se na mapu:

Jalubí,
u prodejny
COOP
Čekám tě.

PE 2022

Logos included: SUBARU, FIAT, HYUNDAI, SEAT, ŠKODA, Jeep, DODGE, TOYOTA, CUPRA, LEXUS, Ford, RAM, Mercedes-Benz, VW, VW, Das WeltAuto., ŠKODA Plus.

AU TO UH .CZ

Ať se splní všechna Vaše přání v roce 2022... **Správná adresa!**

Pozvánky

A3V

klub kultury
uherské hradiště

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Jaký by měl být příští prezident České republiky

V poslední době mám divný pocit, že mě v politice už nikdo nemůže překvapit. O to větší byl můj údiv – pozitivní! – když jsem se potkal s mladým

podnikatelem Karlem Divišem a seznámil se s jeho názory na to, co naše země potřebuje. Karlův hlas je jedním z nejvýraznějších hlasů nové generace zakladatelů a majitelů firem, kteří se chtějí podílet na debatě o příštím směřování naší země.

Karel založil před 20 lety úspěšnou IT firmu. Do Prahy přišel z malého města a vystudoval dvě vysoké školy – „matfyz“ na UK a ekonomii na Fakultě sociálních věd UK. Dlouhá léta spolupracoval se sportovní redakcí v České televizi, takže ho asi znáte z obrazovek.

Řekl jsem si, že nejlepší bude, když vám ho představím osobně. 28. 1. 2022

budeme s Karlem Divišem mluvit od 18.00 hodin v uherskohradištské Redutě na téma Jaký by měl být příští prezident České republiky. Přijďte, budeme se na vás těšit.

Tomáš Klvaňa

Dr. Tomáš Klvaňa byl poradcem a prvním prezidentským mluvčím Václava Klause. Byl vládním zmocněncem pro komunikaci protiraketové obrany ve vládě Mirka Topolánka a odborným stážiistou na Harvardově univerzitě ve Spojených státech. Působí jako hostující profesor New York University Prague, je autorem několika knih a analytikem mezinárodních vztahů pro přední česká média včetně ČT a ČRo.

**Církevní střední škola
pedagogická a sociální
Bojkovice**

4letý maturitní obor

PŘEDŠKOLNÍ A MIMOŠKOLNÍ PEDAGOGIKA

Pedagogická praxe v mateřských školách, dětských domovech, školních družinách a střediscích volného času.

Dny otevřených dveří 2021/2022

ČTVRTEK	13. 1. 2022	14 - 18 hod.	Dny otevřených dveří a přijímací zkoušky nanečisto z hudebních, výtvarných a řečových předpokladů ke studiu.
ČTVRTEK	20. 1. 2022	14 - 18 hod.	
ČTVRTEK	27. 1. 2022	14 - 18 hod.	
ČTVRTEK	3. 2. 2022	14 - 18 hod.	
SOBOTA	19. 2. 2022	9 - 14 hod.	

Přihlaste se na přijímačky nanečisto prostřednictvím přihlašovacího formuláře, který naleznete na www.cirkevka-bojkovice.cz.

www.cirkevka-bojkovice.cz
info@cirkevka-bojkovice.cz
+420 602 777 016
Husova 537 | 687 71 | Bojkovice

2022

Vážený přátelé,
přeji Vám i Vaším blízkým pevné zdraví,
pohodu a mnoho úspěchů v roce 2022.

Bazala J

Josef Bazala
senátor za Uherskohradištsko, Veselsko a Hornácko

Klub kultury

Hradební 1198, tel. 572 430 426, e-mail: info@kkuh.cz, www.kkuh.cz

Jazzový kvintet v Redutě

Prvním jazzovým koncertem nového roku bude v Redutě ve čtvrtek 20. ledna #B Experiment (Miroslav Hloucal – trubka, Antonín Dlapa – kytara; Vít Křišťan – klavír, Jan Fečo – kontrabas, Marek Urbánek – bicí). Tento projekt vznikl díky bakalářskému koncertu bubeníka Marka Urbánka počátkem roku 2018, načež se rozvinul z původně akustického tria do podoby dnešního kvintetu. Všichni členové mají kladný vztah ke kořenům jazzu, k propojení akustické a elektronické hudby, k hip-hopu a dalším fúzím moderní hudby. Repertoár projektu se skládá převážně z autorských skladeb všech členů, vzniklých úpravou jazzových standardů či převzatých skladeb bez žánrového omezení (Ch. Parker, T. Monk, D. Bowie ad.). *Začínáme jako obvykle v 19.30 hodin.*

Foto: archiv #B Experiment

Pozvání Klubu kultury

Michal Pášma: Krajiny mých snů

11. 1. 2022 v 17.00 hodin se uskuteční vernisáž s názvem Krajiny mých snů výtvarníka Michala Pášmy v prostorách Reduty.

Michal Pášma je zlínský malíř, který svůj umělecký život dělí mezi výtvarné umění a profesí i hudebníka. Stěžejní oblast výtvarného zájmu, v níž se cítí nejlépe, je malba krajin a přírody. Nejedná se však o reálná místa, spíše jsou to krajiny-fantazie. Pestrá barevná škála z nich činí obrazy jako ze sna, kde nic neodpovídá realitě. Svůj prostor tak získává divákova fantazie.

Výstava potrvá do 28. února.

V parku.

Martin Ryška:

Dělník výtvarné práce

19. 1. v Galerii Vladimíra Hrocha se uskuteční vernisáž výstavy Dělník výtvarné práce Martina Ryšky. Martin Ryška se věnuje malbě, kresbě, psaní poezie i prózy. Ve své tvorbě se zabývá především klasickou kresbou a malbou olejovými barvami. Stěžejním tématem Ryškovy výtvarné činnosti je člověk v pohybu, ale i v sedě. Zabývá se také krajinomalbou či pozorováním okolí. Motto autora zní: „Dobrý výtvarník je v první řadě dobrý řemeslník kreslíř, malíř a dělník výtvarné práce, jež se v závislosti na své úrovni stává uměním.“

Výstava potrvá do 21. března.

 3. 1. 2022 | 19.30
 REDUTA | UH. HRADIŠTĚ

CYKLUS MUSICA

NOVOROČNÍ KONCERT

S PŘÍPITKEM
 STAROSTY MĚSTA
 UHERSKÉ HRADIŠTĚ

SLOVÁCKÝ KOMORNÍ ORCHESTR
 LUCIE KAŠPÁRKOVÁ – SOPRÁN

Knihovna BBB

Velehradská 714, tel. 572 551 250, e-mail: knihovna@knihovnabbb.cz, www.knihovnabbb.cz

Beseda se spisovatelem Alešem Palánem

V čítárně knihovny se středu 19. ledna v 17 hodin uskuteční beseda s publicistou a spisovatelem Alešem Palánem. Je autorem řady knih, například titulů Raději zešleť v divočině: setkání se šumavskými samotáři, Jako v nebi,

jenže jinak, Nevidím ani tmu – rozhovory o naději, Rady pánu Bohu, jak vylepšit svět, Nedělníátko aneb S Cimrmanem v zádech, Spánek rozumu plodí příšery:

Jan Konvalinka v rozhovoru o covidu, právu na omyl a historickém optimismu a dalších. Účast na akci bude podmíněna aktuálními hygienickými nařízeními. Vstupné je 40 Kč.

Literární soutěž Píšu povídky, píšu básně

Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana vyhlašuje literární soutěž pro děti do 15 let Píšu povídky, píšu básně... tentokrát na téma Aby ze světa nevymizela radost.

Radost, co je radost? Radost je když... Jak vykouzlit radost? Má smysl se radovat?

Život na šťastné planetě... Když se radost vytrácí... Návod na šťastný život...

Radost mění životy... Ztratila se radost... a další.

Těšíme se na vaše bajky, pohádky,

fejjetony, povídky, básničky, pověsti, komiksy, příběhy vymyšlené či skutečné, cení se originalita. Nejvíce však tři strany textu nebo tři básně.

Mladé autory prosíme: své příspěvky nezapomeňte podepsat, uvést třídu, školu, věk a adresu bydliště. Zasláním příspěvku dávají děti i jejich rodiče souhlas ke zveřejnění a dalšímu publikování textu. Práce, která je již jednou přihlášená do soutěže, se nesmí zúčastnit soutěže v žádném

dalším ročníku ani jiné literární soutěže.

Práce můžete doručit na flash disku, elektronicky na e-mail detske@knihovnabbb.cz, poštou na adresu KBBB, oddělení pro děti, Velehradská 714, 686 01 Uherské Hradiště. Zasláné práce nevracíme, uzávěrka soutěže je 7. ledna.

Práce vybrané porotou postupují do krajského kola. Ty nejlepší budou oceněny v červnu 2022 při festivalu Hradištské sluníčko.

Akropolis

Stará Tenice 1195, Uherské Hradiště, tel. 608 851 095, info@akropolis-uh.cz, www.akropolis-uh.cz

OTEVÍRÁME KURZY A AKTIVITY PRO DĚTI I DOSPĚLÉ

TURISTÁK S MARTOU

Turistický kroužek pro děti 7–12 let. Mají Vaše děti rády dobrodružství, zábavu, legraci, přírodu a chcete jim dopřát nové zážitky a kamarády? To vše si užijí v novém turistickém kroužku.

OD 7. 1. 2022

NEPOSEDA pro děti školního věku. Možná už jste někdy slyšeli o diagnóze ADHD nebo ADD, hyperaktivní a nesoustředěné dítě. V Akropolis vznikla skupinka Neposeda pod vedením psychologičky. Když víme, kde je problém můžeme hledat cesty, jak si s danou problematikou poradit.

Více informací na T: +420 608 851 095

ZDRAVÝ ROZVOJ DÍTĚTE 6 MĚSÍCŮ–1 ROK

VESELÉ HRANÍ je pro všechny rodiče s dětmi, kteří nechtějí být jenom doma. Přijďte si k nám hrát, zpívat, cvičit, naučit se nová říkadla a písničky. Kurz probíhá v multisenzorické místnosti Snoezelen. | OD 3. 1. 2022

MALÝ PICASSO Výtvarka pro děti 3–6 let, grafomotorický rozvoj pro děti s rodiči | OD 3. 1. 2022

VELKÝ PICASSO Výtvarně tvořivý kroužek pro děti od 6–10 let | OD 5. 1. 2022

PORADNY

Po celý rok můžete využívat naši poradenské činnosti. Od psychologů, terapeutů, přes mediace, asistovaný kontakt až po poradny pro těhotné ženy a ženy po porodu. **K dispozici jsou i online anonymní poradny pro děti i dospělé.** Veškeré informace jsou vám k dispozici na našich stránkách v sekci PORADNY.

VÍCE INFORMACÍ o všech našich aktivitách, kroužcích a akcích pro děti i dospělé najdete na našem webu ► www.akropolis-uh.cz

Slovácké divadlo

Tyršovo nám. 480, tel. 572 554 455, e-mail: pokladna@slovackedivadlo.cz, www.slovackedivadlo.cz

Michal Zetel začal opět zkoušet ruskou klasiku *Tři sestry*, premiéra bude v lednu

„Moc mi to nejde, je to motanice plná postav. Když mi to pořád nepůjde, odložím to o rok.“ Právě to podle dramaturgyně Ivy Šulajové řekl Anton Pavlovič Čechov, když psal jednu ze svých nejznámějších divadelních her *Tři sestry*.

Jako by tehdy, před 121 lety, předvídal budoucnost Slováckého divadla: v úterý 30. listopadu se inscenační tým *Tři sestry* prakticky přesně po roce znovu potkal na zahajovací zkoušce. První pokus v listopadu 2020 zhatil koronavirus a uzavření kultury.

Do hlavních rolí obsadil režisér a bývalý ředitel Slováckého divadla Michal Zetel Jitku Hlaváčovou, Pavlínu Hejčmanovou a hostující Mímu Krajčovou. Spolu s nimi si v jednom z nejuváděnějších dramát všech dob zahrají Josef Kubáník, František Maňák, Petra Staňková, Jiří Hejčman, Zdeněk Trčálek a Pavlové Majkus a Hromádka.

Podle Michala Zetela charaktery jednotlivých postav souzní do jisté míry s osobnostmi herců, jejich představitelů. A právě tyto společné body by v nich chtěl v průběhu zkoušení

najít a vynést na světlo. „Klíčovým faktorem při obsazování byl zejména temperament herců a jejich charakter, alespoň jak jsem je mohl za těch pět společně strávených let poznat,“ vysvětluje svůj záměr režisér. „Navíc jádro slováckého souboru je na takové úrovni, že si velmi stěží představím titul, který by nezvládlo,“ dodává na adresu herců.

„Pokud vše dopadne podle plánu, premiéru *Tří sester* uvedeme 21. ledna,“ prozradila manažerka Slováckého divadla Jitka Honsová.

Tři otázky pro Michala Zetela

*Pandemie odložila zkoušení i premiéru o rok. Mělo to vliv na vaše vnímání *Tří sester*?*

Máme rok starou scénu a kostýmy, ale i náhled na celou inscenaci. Svět se změnil a zřejmě jsme se změnil i my, proto se na celou věc zkusíme podívat úplně znovu.

*O čem jsou podle vás *Tři sestry*?*

Jak kdosi říká právě Čechov, nebo možná někdo úplně jiný, umělec nemůže hovořit o ničem jiném než o sobě samém. O čem tedy jsou *Tři sestry*, dokážu mudrovat hodiny a hodiny, ale pokud bych chtěl být upřímný – a já chci – tak nemám tušení...

A o čem je budete hrát ve Slováckém divadle?

My je budeme hrát o nás a o vás a o nich. Respektive o tom, jak vidíme sebe, vás a je. A taky o tom, že štěstí je přirozený stav, tedy spíše proces. A že se to s neštěstím má jako s malárií. Když máte malárii a řešíte to přestěhováním se na Nový Zéland a koupí nového auta, tak sedíte v novém autě na Novém Zélandu, ale stále máte malárii. A taky trochu o lásce a lžích. Tak nějak o životě.

Režisér Michal Zetel při čtení zkoušce.

Foto: Marek Malůšek

Tři sestry ve Slováckém divadle

Režie: Michal Zetel
Dramaturgie: Iva Šulajová
Výprava: Eva Jiřikovská
Hudba: Martin Štědroň
Hudební spolupráce: Miroslav Ondra

Hrají: Jitka Hlaváčová, Pavlína Hejčmanová, Míma Krajčová, Josef Kubáník, František Maňák, Petra Staňková, Jiří Hejčman, Zdeněk Trčálek, Pavel Majkus, Pavel Hromádka

Premiéra: pátek 21. ledna 2022

Slovácké muzeum

Více informací na www.slovackemuzeum.cz nebo www.facebook.com/slovackemuzeum.

Výstavy

HLAVNÍ BUDOVA, SMETANOVY SADY

Jan Saudek

Světově uznávaný český fotograf s nezaměnitelným rukopisem, jehož fotografie jsou zastoupeny v prestižních světových muzeích a galeriích a byly vystavovány na více než 400 samostatných výstavách po celém světě, představí svoji tvorbu poprvé v Uherském Hradišti. Vybraný průřez fotografií nabízí nejstarší témata spjatá se vzpomínkami na dětství či známé figurální motivy zasazené do průmyslové krajiny i poslední díla, v nichž Jan

Saudek svým osobitým, až provokativním způsobem zachycuje ženské tělo jako oslavu jeho krásy a přirozenosti. Výstava je prodejní. *Potrývá do 6. února.*

GALERIE SLOVÁCKÉHO MUZEA, OTAKAROVA 103

Of The Elements

– Petr Včelka / Petr Bulava

Výstava Petra Včelky a Petra Bulavy není zamýšlena jako společný prostor pro dva solitéry, ale jako prostor spolupráce a společné snahy toto teritorium nějak přetvořit a nově definovat. Práce obou autorů staví na klasickém

uměleckém vzdělání, a oba tak vycházejí z dobře zvládnutého budování hmoty, prostoru a jiných aspektů uměleckého řemesla. *Potrývá do 30. ledna.*

Jiří Načeradský

Výstava přináší výběr z malířské tvorby především 60. a 70. let 20. století jednoho z nejvýznamnějších českých figuralistů Jiřího Načeradského (1939–2014). Obrazy z tohoto období, které často vznikaly na základě novinových fotografií, jsou charakterizovány expresivitou a groteskností výrazu. Představují autorův nejdůležitější přínos českému i světovému malířství. *Končí 30. ledna.*

Kulturní akce, přednášky, besedy

Komentované prohlídky výstav a křest katalogu

U příležitosti výstav Jiří Načeradský a Of The Element v Galerii Slováckého muzea proběhne komentovaná prohlídka pro veřejnost. O 14 dní později se uskuteční křest katalogu, který je vydaný k výstavě Jiřího Načeradského. *Galerie Slováckého muzea, čtvrtek 13. ledna a čtvrtek 27. ledna v 17.00 hodin.*

Zvídálkové, vzhůru do muzea! Masopust na Slovácku

Během prvních Zvídálek letošního roku si povíme o období masopustu. Jak se tento obyčej slavil a kdy se konal. Ukážeme si, do jakých masek se lidé na fašaňk strojili, ale i jaké tance se tancovaly. Můžete se těšit i na dílničky, kde

si třeba jednu takovou masku vyrobíte. Nebudou chybět ani pracovní listy. *Hlavní budova muzea, Smetanovy sady, neděle 16. ledna, od 13.00 do 17.00 hodin. Rodinné vstupné 130 Kč.*

Slovácký Banksy

Slovácké muzeum a firma Edhouse spustily novou mobilní aplikaci

Šifrovačka Slovácký Banksy. Uherské Hradiště se v posledních týdnech stalo revírem dosud neznámého pouličního umělce. Tajemný streetartista tvořící pod rouškou noci zanechává v ulicích města prostorové instalace a malby na stěnách. Anonymní autor, který v některých svých dílech parafrázuje světoznámého streetartového umělce Banksyho, si vysloužil přezdívku Slovácký Banksy. Kde se vzal a proč si vybral ke svému uměleckému projevu právě Uherské Hradiště? A kdo mu ve virtuálním prostoru vdechl život? Po jeho stopách se můžete vydat, pokud si nainstalujete do svých chytrých telefonů aplikaci s názvem Šifrovačka Slovácký Banksy.

Odkazy k instalaci najdete na www.slovackemuzeum.cz/vystavy/

Městská kina

Náměstí Míru 951, Uherské Hradiště, info@mkuh.cz, www.mkuh.cz, www.facebook.com/MKUHvezda

PeckaFilm vystaví Trollí mega-koncert

Do 12. kola dětské kreativní soutěže PeckaFilm zaslala práce pouze ZŠ Uherské Hradiště-Mařatice. Zato je výtvorů na téma „Trollí mega-koncert“ hodně a jsou moc podařené. Vernisáž výstavy s vyhlášením vítězů se bude konat v pátek 7. ledna v kině Hvězda. Fyzická výstava bude k vidění ve foyer kina. Letošní výtvoři dětí, ale i ty z minulých let, si můžete prohlédnout na webu peckafilm.uh.cz.

*Sál kina Hvězda,
pátek 7. ledna v 16.30 hodin.*

Nesmrtelný Salvador Dalí znovu v kině

Tvůrci veleúspěšného filmu Salvador Dalí: Hledání nesmrtnosti přináší další pohled na tohoto fenomenálního umělce. Nový dokument Salvador Dalí: Raná léta představí skrze dosud neviděné záběry klíčové aspekty Dalího mládí v letech 1904 až 1929. Dostanete ucelený pohled na jeho osobnostní i umělecký vývoj od dětství, které bylo výrazně poznamenáno smrtí jeho bratra, přes studia ve Figueres a Madridu, až po navázání kontaktu se surrealistickým hnutím.

*Sál kina Hvězda,
čtvrtek 13. ledna v 18.00 hodin.*

Scandi 2022: pestrá přehlídka severského filmu

Přehlídka současného severského filmu ve svém osmém ročníku opět zavítá také do kina Hvězda. Dramaturgové kina sáhli po dánském historickém dramatu Margrete:

Královna severu, které se točilo v Česku. Velmi zajímavé je také komediální drama Ocelové dámy o volbě mezi štěstím a konvencí. Svě místo v programu najde i neobvyklá komedie Ninjababy, oceněná devíti cenami na filmových festivalech. Ta vypráví o Raket, která není připravena být matkou, a animované postavě toužící udělat jí ze života peklo. Podobně úspěšné je i biografické sportovní drama Tygři o moderním fotbalovém průmyslu, kde všechno a každý má svou cenu. Lákavě vypadá také metalová komedie Heavy Trip o neznámé finské kapele a brutálním metalovém festivalu. Intenzivní přátelství mezi Karen Blixen, dánskou autorkou známou díky svému autobiografickému románu „Vzpomínky na Afriku“, a Thorkildem Bjørnviigem, mladým a nadějným básníkem vykreslí dánský film Dohoda. Ve Zlatém fondu bude promítnut němý film Vozka smrti, který vznikl v roce 1921. Program již brzy najdete na www.mkuh.cz.

*Sál kina Hvězda,
19. až 25. ledna.*

Drahokamy živě z Bolšoj baletu

Smaragdy reprezentující pařížský šarm, rubíny rychlost a modernitu New Yorku a bílé diamanty imperiální Petrohrad. Tři jiskřivé taneční obrazy na hudbu tří skladatelských veličanů – Faurého, Stravinského a Čajkovského. A zároveň tři taneční styly, které

přispěly k tomu, že se George Balanchine, choreograf Drahokamů, stal legendou moderního baletu. Baletní program zahájí předtančení žákyň ZUŠ Uherské Hradiště, pobočky Staré Město.

*Sál kina Hvězda,
neděle 23. ledna v 15.45 hodin.*

Věznice (nejen) ve filmu podruhé

Hvězda bude hostit druhý podvečer věnovaný uherskohradištské věznici. Promítnut bude film Jen o rodinných záležitostech režiséra Jiřího Svobody, jehož název odkazuje na pokyn, který dávali vězeňští dozorcí manželkám politických vězňů, když je upozorňovali, o čem smí hovořit při návštěvách a psát v dopisech. Samotný film totiž pojednává o inscenovaných politických procesech z 50. let. Hrdinou filmu je stranický funkcionář JUDr. Jan Steiner-Kamenický (Jiří Bartoška), který je jednoho rána nečekaně zatčen a obviněn ze záškodnické činnosti proti socialistickému režimu. Před filmem, od 16 hodin, proběhne ve foyer kina beseda nazvaná Co se děje kolem bývalé věznice?

*Sál kina Hvězda,
čtvrtek 27. ledna v 17.30 hodin.*

Animační neděle s plastelínou

Pojďte s námi proniknout do tajuplného světa animovaného filmu! Znáte z televize Žížaláky nebo Chobotnice z II. patra? V průběhu dílny animace budete mít příležitost si vytvořit a rozpohybovat vlastní plastelínovou postavku. Seznámíme se tedy s technikou plastelínové animace, vysvětlíme si základní principy animovaného filmu, vytvoříme si krátký příběh a rozpohybujeme vlastní vyrobené loutky. Tématem dílny animace bude „PROMĚNA“. Jaké všelijaké proměny a transformace se mohou v animaci stát? To vše záleží na vás a vaší fantazii! Tak neváhejte a poďte si vyrobit vlastní animovaný film.

*Dětský filmový ateliér kina Hvězda,
neděle 30. ledna ve 14.00 hodin.*

Park a skanzen Rochus

Více informací na www.skanzenrochus.cz nebo na Facebooku Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště

Ohlédnutí za projekty, které se v roce 2021 uskutečnily v muzeu v přírodě

Jednou z významných činností obecně prospěšné společnosti Park Rochus, která zajišťuje správu a údržbu stejnojmenného areálu nad Uherským Hradištěm i provoz muzea v přírodě (skanzenu) Rochus, je příprava kulturních a vzdělávacích programů, které jsou určeny především mateřským a základním školám, ale také široké veřejnosti se zaměřením na rodiny s dětmi.

V květnu 2021 jsme díky uvolnění vládních nařízení souvisejících s epidemiologickou situací mohli dokončit realizaci projektu O půdě, hlíně, zemině, který byl spolufinancován Zlínským krajem. Projekt prostřednictvím jednotlivých aktivit a akcí, realizovaných v muzeu v přírodě Rochus, upozornil na význam půdy pro člověka a nutnost její ochrany, seznámil návštěvníky se základními vlastnostmi a funkcemi půdy a představil také různé formy jejího využití. V květnu také v rámci projektu proběhl Den otevřených dveří, který se tematicky věnoval přírodním zahradám, pro školy byl dodatečně uspořádán Tý-Den Země a ti, kteří si v létě 2020 u nás vytvořili výrobky z hlíny v rámci cyklu Středy s keramikem, měli konečně možnost si své výrobky dokončit v rámci akce Glazování s veřejností, která byla také součástí projektu.

V květnu jsme také odstartovali projekt Skanzen Rochus – živá učebnice, v rámci kterého probíhaly environmentální výukové programy pro školy a výukový program během jednotlivých turnusů příměstského tábora Moje Slovácko aneb U tetičky na dědině, kdy si děti na vlastní kůži vyzkoušely, jak se na Uherskohradištsku žilo před sto lety. V rámci projektu proběhlo přes 50 výukových programů s celkovým počtem 1500 účastníků.

Léto patřilo ve skanzenu Rochus

Akce pro veřejnost Stromy pro Rochus.

Foto: 2x Park a skanzen Rochus

řemeslům. Každý prázdninový víkend se návštěvníkům skanzenu představil některý z vybraných řemeslníků a mistrů tradiční ruční výroby. O dotvoření autentické atmosféry života našich předků se pak postarali naši průvodci, kteří se v dobových oděvech společně s řemeslníky v jednotlivých usedlostech skanzenu zabydleli. Řemeslné léto ve skanzenu Rochus bylo spolufinancováno Zlínským krajem.

Na podzim jsme se pustili do realizace projektu Ovocní velikáni. Tento projekt zahrnoval již tradiční akce Dřevo je můj chléb, určený školám,

Výukový program pro školy Dřevo je můj chléb.

a Stromy pro Rochus, při kterém každoročně probíhají v areálu Parku Rochus výsadby dřevin s veřejností. Součástí projektu Ovocní velikáni je také stejnojmenná výstava, kterou si můžete prohlédnout na info-centru muzea až do konce května 2022. Výstava představuje ovocné památné stromy Uherskohradištska a inspiruje k výletům za těmito živými velikány rozmístěnými v naší slovácké krajině. V příštím roce se můžete ještě těšit na praktický seminář o řezu ovocných stromů a také na naučnou stezku, která Vás zavede k památné mařatické oskeruši. Projekt Ovocní velikáni je spolufinancován Zlínským krajem.

Děkujeme za podporu městu Uherské Hradiště, Zlínskému kraji, Státnímu fondu životního prostředí ČR i Ministerstvu životního prostředí. Vážíme si zájmu a přízně mateřských, základních a středních škol i široké veřejnosti. Současně se už teď moc těšíme na další akce a projekty, které pro vás připravujeme na letošní rok.

- MO, JB -

Čistíme město, třídíme šrouby a matice

Naděje, otrokovická o. p. s., umožňuje handicapovaným uplatnit se. Například při úklidu

Čistíme město a třídíme šrouby a matice. To jsou činnosti, kterými v sociálním podniku Naděje, otrokovická o. p. s., podporujeme zaměstnávání lidí znevýhodněných na trhu práce v Uherském Hradišti. Kromě Hradiště působíme také v Otrokovcích a ve Vsetíně. Pracuje u nás celkem 58, z toho v Uherském Hradišti jich je 20 a 18 z nich jsou lidé se zdravotním, především mentálním, handicapem. V Uherském Hradišti máme dva provozy.

Montážní dílna je provoz, který se zabývá tříděním drobného elektroodpadu. Pracujeme ve spolupráci s místní firmou Sběrné suroviny UH, která nám pravidelně vozí kabely, zámečky nebo šrouby a matice. Zaměstnanci je pak třídí na jednotlivé druhy materiálu. Pracovníky vede vedoucí provozu s pracovní asistentkou, se snaží přizpůsobit práci schopnostem zaměstnanců a zároveň zkontrolovat a ocenit odvedenou práci. V mezičase se také věnují zakázce na výrobu výročních přání, což je pro změnu spíše rukodělná kreativní činnost. Vyžaduje velkou míru trpělivosti a pečlivosti, která je u mnoha našich zaměstnanců, a nejen žen, až obdivuhodná.

Provoz Úklid veřejného prostranství funguje díky zakázce malého rozsahu, kterou vypisuje město Uherské Hradiště od roku 2017, jejíž podmínky jsou přizpůsobené schopnostem našich

Společná fotografie pracovníků.

Foto: Naděje, otrokovická o. p. s.

zaměstnanců a oni pak mohou odvádět kvalitní práci. Úklid veřejného prostranství probíhá 5 dní v týdnu a potkat nás můžete pravidelně v těch částech města, které jsou určené podle domluvy s odborem správy majetku města. Je to například náměstí Míru, Smetanovy sady, Kunovský les, sídliště Mojmír a Štěpnice a spoustu dalších lokalit. Čistit město pro nás znamená ručně sbírat drobný odpad, naváté nebo jen „špatně odhozené“ odpadky, pravidelně se věnujeme také úklidu dětských hřišť a udržujeme v čistotě prostory kolem kontejnerových stání v domluvených lokalitách. Někdy jde také o likvidaci černých skládek, zabydlených keřů nebo o nález injekční stříkačky, ke kterému vždy voláme městskou policii. Také v tomto provozu zaměstnanec doprovází

pracovní asistenti, kteří dohlížejí na dobře odvedenou práci a dbají na jejich bezpečnost. Rádi bychom touto cestou poděkovali vedení města Uherské Hradiště a pracovníkům odboru správy majetku města za výbornou spolupráci a za příležitost, jejíž výsledky jsou dlouhodobé, užitečné a viditelné. V naší organizaci Naděje, otrokovická o. p. s., najdou zaměstnanci dlouhodobé pracovní místo, jsou aktivní, dělají kvalitní a smysluplnou činnost, která je prospěšná. Díky možnosti být zaměstnání se rozvíjejí v samostatnosti, zapojují se do života komunity, ve které žijí, a navíc si přivydělávají peníze. Děkujeme také všem, kteří s námi spolupracují. Více informací o naší organizaci najdete na webu www.nadeje-otrokovickaops.cz. - KB -

Co v lednu chystá Dům dětí a mládeže Šikula?

Pátek 21. ledna

Ledové tvoření

V pobočce DDM Šikula Jarošov – sídliště Louky, od 16.00 hodin, na akci je třeba se předem přihlásit do 17. ledna! Info: Martina Dörrová, 605 203 064, martina.dorrova@ddmsikula.cz.

Sobota 29. ledna

Tvarování bonsaji

Kurz pro začátečníky, od 13.00 do 17.00 hodin. Přírodovědné centrum Trnka v ZŠ Za Alejí. Info: www.trnka.xf.cz, Lenka Pavelčíková, 733 500 233, info.trnka@seznam.cz.

Připravujeme

Kurz Začínáme včelařit. Přírodovědné centrum Trnka v ZŠ Za Alejí. Info: www.trnka.xf.cz, Lenka Pavelčíková, 733 500 233, email: [lenka](mailto:lenka@trnka.xf.cz).

pavelcikova@ddmsikula.cz.

Výlet cestovatelského klubu do zimní přírody. Info: www.trnka.xf.cz, Lenka Pavelčíková, 733 500 233, info.trnka@seznam.cz.

Další novinky a informace získáte na telefonu 572 551 347 nebo na www.ddmsikula.cz.

Mozaika zajímavostí

Novinky z coworkingového centra HUB 123: Kreativní akademie Raz dva tři, tvoř!

Městské coworkingové centrum má za sebou první měsíce fungování. Kromě možnosti si flexibilně pronajmout pracovní místo ve sdíleném prostoru nebo se potkat na společných podnikatelských a komunitních akcích, se také snažíme o rozvoj a podporu kreativních odvětví. Proto pro vás na začátku příštího roku připravujeme kreativní akademii Raz dva tři, tvoř!

Jedná se o rozšíření povědomí o tvorbě našich lokálních umělců a možnost si pod jejich vedením vytvořit vlastní dílo. Tato akademie je určena všem, kteří mají chuť rozvíjet svoji tvořivost a přijít v dnešní složité době na jiné myšlenky. Co vás konkrétně čeká? Můžete si ušít svůj kardigan s módní návrhářkou Alžbětou Johaníkovou Presovou, vytvořit a vytisknout si linoryt s grafičkou a výtvarnicí Dagmar Jahodovou, objevit krásy akvarelové techniky s výtvarnicí a designérkou Boženou Borýskovou nebo okusit uvolňující techniky pro herce s herečkou Vandou Kavkovou. Více informací najdete na našich facebookových stránkách nebo také v rámci kampaně na Hithit. Těšíme se na všechny, kteří mají chuť se u nás rozvíjet nejen podnikatelsky, ale i kreativně. - ZV -

Režisér a scenárista Robert Bellan v roli výtvarníka

Pestrý život režiséra Roberta Bellana mu poskytl spoustu inspirace k tomu, aby se stal úspěšným režisérem ještě úspěšnějších komedií. Namátkou jsou to třeba populární Rychlé šípy nebo Normální debil. Do Slováckého divadla, kde svou divadelní dráhu začínal, nastoupil hned po ukončení gymnázia. Nejdříve jako herec, později spolupracoval už jako režisér. Nyní se v prostorách centra HUB 123 představuje i ve své dosud méně známé roli – jako výtvarník.

Během dlouhých měsíců, kdy bylo

divadelní dění poznamenáno protikoronavirovými opatřeními, nezhálel a měl dost času zkoušet různé výtvarné techniky. A stejně tak jako v divadle, ani při malování si neodpustí různé vtipné narážky a paralely, třeba formou humorných aktualizací známých historických děl od proslulých malířů, do nichž vkládá různé absurdní detaily ze současného světa. Důkazem je vystavený soubor čtyř desítek obrazů na výstavě CoronArt. Prohlédnout si ji můžete během celého ledna. - PS -

Slovácká paleta v Galerii s Andělem

V Galerii s Andělem v prodejní Interier Group byla 9. prosince zahájena výstava osmi autorů, kteří se programově nebo jen okrajově zabývají folklorem v tom nejširším slova smyslu – lidová píseň a tanec, kroje, zvyky, slavnosti, ale i krajina a architektura.

Pozvání přijali Jana Horáková z Uherského Hradiště, Lenka Jurečková z Bzence, Jan Botek z Ostrožské Nové Vsi, Zdeněk Hudeček

z Uherského Ostrohu, Zdeněk Kup ze Starého Města, Ladislav Pálka ze Zlína, František Pavlica z Hroznové Lhoty a Karel Táborský z Uherského Brodu.

Obrazy, grafiky i dřevorezby provoněly výstavní síň ozvěnami lidové tradice a vytvořily báječnou předvánoční atmosféru, kterou při vernisáži dotvářeli Hudci Pondělníci. Výstava potrvá do 8. března.

- MP -

150 let Sokola v Uherském Hradišti

Ve druhé polovině 19. století bylo město poněmčené. Sokolové to pomohli změnit

V lednu 2022 si T. J. Sokol Uherské Hradiště připomíná 150. výročí svého založení. Ani ne deset let po vzniku tělocvičného spolku Sokol v Praze, u jehož zrodu stáli Dr. Miroslav Tyrš a Jindřich Fügner, se dalo v našem městě dohromady několik nadšenců pod vedením advokátního koncipienta Dr. Františka Brzobohatého a na podzim roku 1871 začali podnikat první kroky k založení místní sokolské jednoty. Její činnost byla oficiálně zahájena v lednu 1872.

9. ledna 1872 předal tehdejší hradištský purkmistr Jan Protzkar zakladatelům Sokola informaci, že „brněnské místodržitelství a c.k. náměstnictví“ vzalo na vědomí podané stanovy budoucí jednoty, a právně tak umožnilo její vznik. 24. ledna se v Měšťanské besedě konala ustavující valná hromada. Sešlo se 32 ze 46 členů a proběhly volby výboru. Prvním starostou byl zvolen civilní zeměměřič Jozef Müller a náčelníkem Dr. František Brzobohatý.

Cvičení v Měšťanské besedě

Ve spolku Měšťanská beseda se do té doby sdružovali čeští vlastenci z jinak výrazně poněmčeného Uherského Hradiště. Vznik sokolské jednoty jejich vlasteneckou činnost posílil. Společně pak usilovali například o vznik první české střední školy, kterou se na Slovácku stalo uherskohradištské gymnázium, založené v roce 1884. V budově Měšťanské besedy sokolové v prvním období existence jednoty také cvičili. Využití městské tělocvičny na „staré poště“ totiž Sokolu německá obecní rada neumožnila, neboť tělocvična byla využívána německým Turnvereinem (tělocvičným spolkem). To však sokoly neodradilo a hned začali s pořizováním všeho potřebného pro cvičení. Nejstarší almanach uherskohradištské sokolské jednoty to popisuje takto:

„Náčelník 4. února 1872 oznamuje výboru, že za 10 zl. koupil bradla

Sokolský výlet.

Foto: 2x archiv T. J. Sokol Uherské Hradiště

a že br. Karel Boubela (obchodník na Vsetíně) daroval jednotě čtyři trámy na umístění hrazdy. Br. Antonín Jelínek ml. slíbil zhotoviti železné kruhy, br. František Hnilica slíbil je obšítí koží, br. Jan Šrom slíbil dodati provazy k tělocviku potřebné, br. Jan Mika dodal dva stojany a můstek ke skoku. Cvičena bývala ponejvíce

cvičení prostná, často také skok do dálky a do výšky (nejlépe skákal br. Josef Schaniak, stavitel). Také hrazda těšila se oblibě. V březnu náčelník utvořil si cvičitelský sbor, jehož členy byli: Josef Schaniak, Václav Beck a Jan Šlinger. Dále ke cvičení pořizeny byly činky a hrazdu zdarma ostrouhati dal pan Románek.“

Ze sokolského alba, 1877.

Sport, výlety, zábavy

V prvním roce své existence uspořádali sokolové ještě několik výletů a společenských zábav. Počet členů stoupl na 80 a jednota se úspěšně rozvíjela. Kromě období rozmachu a podpory ze strany města i státu, například v letech první republiky, přežili hradištsí sokolové také krize a nepřízeň politických režimů protektorátu či komunistického Československa. Sokolskou myšlenku svých zakladatelů však předávali za každé situace dalším a dalším generacím a v této tradici pokračují už přesně 150 let.

Mgr. Iva Mráčková

Výlety za město

Do lužních lesů: Kunovský les, místo pro hry, relaxaci i poznávání přírody

Nový seriál textů, který pro zpravodaj připravuje přírodovědec Jaroslav Hrabec, nás zavede do přírody na známá i méně známá zajímavá místa v okolí našeho města.

Tento výlet je směřován do území doslova za humny města, do lesa využívaného naším městem jako lesopark, rostoucího však již na katastru Kunovic. Proto se také nazývá Kunovský les. Výchozím bodem pro tento výlet je můstek přes Olšávku (Starou Olšavu) u Domova důchodců na sídlišti Štěpnice. K lesu se dostaneme asi po 250 metrech po zpevněné komunikaci, sloužící pěším a cyklistům mířícím přes les k letecké továrně.

Kunovský les je součástí posledních zbytků původně rozsáhlých lužních lesů v nivě řeky Moravy. Většina těchto lesů byla v minulosti postupně vyklučena a přeměněna v zemědělské pozemky, louky, pastviny a v konečné podobě intenzivně využívaná pole. Tyto zbytky lužních lesů jsou natolik cenné, že jsou od roku 2004, s naším vstupem do Evropské unie, zařazeny do sítě evropských chráněných území Natura 2000. Kunovský les je vyhlášen jako součást komplexu Evropsky významné lokality Nedakonický les. Až do roku 1945 byl ve vlastnictví ostrožské větve Lichtenštejnů jako součást jejich velkostatku. Od konfiskace jejich majetku v roce 1945 je součástí státních lesů, nyní Lesů ČR, s. p., v péči Lesní správy Strážnice.

Z hlediska dřevinné skladby je les charakterizován jako tvrdý luh, tvořený převážně vegetací jasanovo-jilmové asociace se zastoupením dubu letního, jasanu úzkolistého, jilmu vazu, vtroušeny jsou javor babyka, habr, lípa, ojedinelé i jiné dřeviny.

Jak jsme již zmínili, je les využíván jako lesopark, který byl zřízen v letech 1976 až 1979. Postupně byly odstraněny některé porosty a vytvořeny lesní palouky. Jeden z palouků byl vybaven mobiliářem, přístřešky se stolky a lavičkami, pískovištěm a prvky dětského

Kunovský les: hřiště a vzácný listonoh letní.

Foto: Pavel Šnajdara

hřiště, houpačkami a prolézačkami. Později bylo vybudováno i discgolfové hřiště. Povrch lesních cest byl změkčen vrstvou zaválcovaných pilin pro relaxační běh, přes četné průlehy byly zbudovány dřevěné mostky. Procházka lesoparkem je tak příjemná a téměř bezbariérová. Zejména dětská část je velmi hojně využívána rodinami z přílehlého sídliště.

V roce 1998 zde zřídilo Centrum ekologické výchovy Žabka ve spolupráci s Městem Uherské Hradiště Naučnou stezku Kunovský les. Délka naučné stezky je 2,5 km a je na ní celkem 10 zastávek s informačními panely, na kterých je představeno společenstvo lesa nivě řeky Moravy a jeho dílčí biotopy s typickými druhy rostlin a živočichů lužního lesa. Na jednotlivých informačních panelech jsou také uvedeny náměty na terénní výukové aktivity. Nyní naučnou stezku ke svým výukovým programům využívá zejména Přírodovědné centrum Trnka při Domě dětí a mládeže Šikula Uherské Hradiště.

A co zajímavého z přírody zde můžeme pozorovat? Výrazný jarní

aspekt tvoří porosty česneku medvědího, v současné době oblíbené, hromadně sbírané pochutiny do jarních pokrmů. Zajímavý je výskyt několika druhů středoevropských orchidejí. Zaznamenány z nich byly v lesích a jejich okrajích krušík polabský, okrotice bílá, vemeník dvoulistý a vemeník zelenavý. Z živočichů se v periodicky zaplavovaných průlezech vyskytují vzácní velcí korýši, lupenonožci listonoh jarní a listonoh letní o velikosti až 5 cm, připomínající prehistorické trilobity a žábřonožka sněžní, plovoucí „na zádech“ vířivým pohybem lupenatých nožek. Z motýlů se vyskytuje jeden z našich nejkrásnějších, kriticky ohrožený pestrokřídelec podražcový. Z vzácnějších, ohrožených a chráněných druhů brouků například evropsky významný druh roháč obecný, dále zlatohlávek tmavý, zlatohlávek skvostný, zdobenec skvrnitý, kozlíček jilmový či krasec jilmový. Z obojživelníků byl zaznamenán skokan hnědý a ropucha obecná. Samozřejmě také desítky druhů ptáků i savců.

Jaroslav Hrabec

Naše příroda

Mník jednovousý má rád chladnou vodu. Pozorován byl i v řece Olšavě

V lednu voda v Moravě, Olšavě i slepých ramenech často vypadá jako klidná, poměrně čistá, s malým množstvím pozorovatelných vodních živočichů. Zamyslíme-li se, co dělají ryby v zimě, možná nás napadne, že upadají do období zimního spánku podobně jako netopýr nebo ježek. Ve studené vodě skutečně mnoho druhů ryb omezí pohyb, jedinci se stáhnou ke dnu, někdy se shlukují do skupin, setrvávají v klidu a výrazně zmenší až téměř zastaví příjem potravy. Jiné ryby však zůstávají aktivní i za nízkých teplot. K nim patří například jelec tloušť, okoun říční, štika obecná, perlín ostrobřichý, plotice obecná i v Česku nepůvodní pstruh duhový a siven americký.

Velmi zajímavou rybou, které zimní čas vysloveně vyhovuje, je mník jednovousý (*Lota lota*). Přátelé rybářů mi zmiňovali jeho občasné pozorování v Olšavě v úseku mezi Uherským Brodem přes Míkovice až nad Kunovice. Vzácný mník zde byl dokonce uloven, údaj je oficiálně evidován Moravským rybářským svazem.

Mníka jednovouseho popsal pro vědecký svět již roku 1758 významný švédský přírodovědec Carl Linné. Ještě ke konci 20. století byl druh řazen do čeledi treskovití, ale na základě zkoumání DNA dnes náleží do samostatné čeledi mníkovití. U nás je jejím jediným představitelem.

Má válcovité směrem vzad se zužující tělo. Na shora zploštělé hlavě pozorujeme menší oči, před nimi leží dobře viditelné nozdry. Nejnápadnějším útvarem jsou značně široká ústa, jejichž horní čelist je mírně delší než dolní. Pod spodním rtem se nachází jednoznačný a nezaměnitelný znak tohoto zástupce – jediný vous. Vzhledem k jiným rybám poněkud odlišně vypadají ploutve. Na hřbetě se nacházejí dvě, první je malá. Za polovinou těla začíná velmi dlouhá druhá, jejíž konec vidíme až u ocasu. Ocasní ploutev má zaoblený tvar. Výjimečná je poloha břišních ploutví, jež atypicky leží už před ploutvemi

Mník jednovousý.

Foto: Kristian Kostov

prsními. Velmi dlouhá řitní ploutev opět dosahuje k ocasu. Celé tělo pokrývají droboučké v kůži hluboko uložené šupiny. Zbarvení těla je velmi variabilní. Barevný podklad tvoří šedohnědá až hnědá. Na něm obvykle pozorujeme nápadné tmavší skvrny, vytvářející typické mramorování. Spodní části boků, hlavy i trupu bývají světle šedé. Zajímavost najdeme i z hlediska vnitřních orgánů. Na rozdíl od většiny ryb nemá mník vyvinutý žlučník.

Mník jednovousý je výrazně aktivní za šera a v noci, zejména v teplotách nižších než 7 °C. V teplé letní vodě nad 19 °C se pohybuje méně a ač je jinak velmi žravý, omezuje příjem potravy. Živí se výhradně jinými živočichy, rybáři ho loví na žízalu či menší rybky.

Na své životní prostředí je poměrně náročný, je dokonce indikátorem čisté vody. Najdeme ho v potocích i řekách, může být vysazen i do rybníků či přehrad. Potřebný úkryt mu poskytují kořeny vyrůstající z břehů a kameny ležící ve vodě.

K rozmnožování dochází od konce prosince do začátku února, jedna samice za život vyprodukuje až 800 tisíc jiker. Klade je na písčité či šterkovité dno. Po oplození se z nich vylíhne

rybí plůdek. Plné dospělosti mník dosahuje mezi třetím a čtvrtým rokem. Průměrná doba života se pohybuje kolem šesti let, jsou však evidováni i jedinci ve věku přes 15 let. Dospělci obvykle dorůstají 30 až 80 cm, hmotnost se pohybuje mezi 0,3 až 1,8 kg. Jsou však doloženy i exempláře větší, o délce přes jeden metr a hmotnosti až 5 kg.

Z hlediska celosvětového je areálem výskytu popisovaného druhu severní polokoule, najdeme ho v Evropě, Asii i Severní Americe, hojný je na Sibiři a v Kanadě. Směrem k jihu jeho početnost klesá, od linie tvořené přibližně Pyrenejemi a severem Itálie ho již nenajdeme.

Mník jednovousý se vzhledem k lovu a zejména znečištění vod dostal koncem 80. let 20. století mezi ryby ohrožené vyhynutím. Od té doby se rybáři s úspěchem věnují jeho umělému odchovu a cílenému vysazování, které je v současnosti vzhledem k mnohem lepší kvalitě vody úspěšné. Přesto se jedná o druh zákonem chráněný, jenž je řazen do kategorie s nejnižším stupněm ochrany (C 3) – mezi druhy ohrožené. Jeho lov se tedy řídí zvláštními předpisy a v řadě oblastí republiky není možný vůbec.

Mgr. Hana Baroušová

Fotbalové okénko

Po suverénní výhře nad Spartou Slovácko zakolísalo

Před utkáním se Spartou oslavil Milan Petržela 437. ligový zápas – rekord České republiky.

Foto: Miroslav Potyka

Po výhře nad Spartou Slovácko zakolísalo... A chtělo by se dodat - i díky rozhodčím. Ale nepředbíhejme. Suverénní vítězství 21. listopadu nad Spartou 4:0 jsme vzhledem k uzávěrce prosincového zpravodaje museli odbýt pouze strohým konstatováním výsledku. Nicméně zápas to byl mimořádný, nejen kvůli zcela zaplněnému stadionu - Slovácko totiž nepustilo „železnou“ Spartu prakticky k ničemu a branek mohlo vstřelit nejméně 2x tolik. Rázem bylo pasováno na jednoho z kandidátů na titul. Což se mohlo potvrdit o týden později v Českých Budějovicích, kdy náš celek tři čtvrtiny zápasu v pohodě kraloval, vstřelil dvě branky (Sadílek a Kalabiška) a to ještě Jurečka neproměnil penaltu. Paradoxně v oslabení domácí ožili a během 12 minut vstřelili tři branky.

Zvrat byl těžko pochopitelný (a pokud by se utkání dohrávalo třeba stokrát, zcela jistě by takto nikdy nedopadlo...). Zkrátka - zlý sen. Proto byli všichni zvědaví na průběh

následujícího, střetnutí s Viktorií Plzeň. Po tragickém začátku (branka Plzně hned v 1. minutě po standardní situaci - možná z ofsajdu?) se hráči Slovácka chvíli vzpamatovávali, ale pak převzali iniciativu a měli převahu po celý zápas. Vstřelili dvě branky (Havlík a Jurečka), obě rozhodčí Pechanec s „anonymním“ pozhánáním video asistenta neuznal. Zejména u první (po údajné ruce přihrávajícího Kohúta) to bylo rozhodnutí absurdní, což potvrdila v komentářích většina odborníků. Ve zbývajícím čase čaroval brankář hostů, kteří ale z náhodného protiútoky vstřelili druhou branku. Snížení na 1:2 Šašinkou již přišlo pozdě.

Hráči i diváci byli nad výkonem rozhodčích roztrpčeni. Do konce roku se ještě předehrávají dvě kola - Slovácko hrálo 11. prosince v Hradci Králové s výsledkem 2:2, obě branky vstřelil Václav Jurečka, a doma se rozloučilo po uzávěrce zpravodaje 18. prosince utkáním s Jabloncem. - MP -

Kronika

Společenské události

Jubilanti

18. 10. 1936	Dagmar Barčíková
8. 11. 1946	Josef Kubela
8. 11. 1946	František Drga
16. 11. 1941	Marie Hánová
17. 11. 1941	Karel Žák
18. 11. 1941	Zdeněk Kavan
19. 11. 1936	Pavel Franko
25. 11. 1941	Ludmila Ohnoutková
27. 11. 1946	Ludmila Maňásková

Narodili se

11. 5. 2021	Štěpán Himmer
4. 6. 2021	Michaela Brázdilová
17. 6. 2021	Ella Zálešáková
30. 7. 2021	Valerie Pindurová
11. 8. 2021	Albert Sochorec
16. 8. 2021	Tomáš Hubáček
18. 8. 2021	Filip Ondrušek
18. 10. 2021	Eliška Dvorská
25. 10. 2021	Marek Řada
6. 11. 2021	Sebastian Chajda
8. 11. 2021	Julie Henzl
10. 11. 2021	Marian Vaculka
21. 11. 2021	Marek Novák

Ples města

V sobotu 22. ledna 2022 se v prostorách Klubu kultury uskuteční XXV. Reprezentační ples města Uherské Hradiště. Můžete se těšit na hudební tělesa jako Slovácký komorní orchestr, PartyLeaders, Melody Gentlemen či cimbálovou muziku Jaroslava Čecha. Na uvítanou vás u stolu bude čekat láhev dobrého vína z Vinařství Sonberk.

Nabídka práce

Město Uherské Hradiště prodlužuje termín pro podání přihlášek k obsazení funkce

REFERENT/KA ODBORU INVESTIC (ODDĚLENÍ PŘÍPRAVY A REALIZACE STAVEB)

(oddělení sociálně-právní ochrany dětí)

Podrobnosti na webu www.mesto-uh.cz, na úřední desce na Masarykově nám. 19 a na telefonu 572 525 301.

Uzávěrka přihlášek je 31. ledna ve 12.00.

Křížovka | Slovácká kuchařka

Každý měsíc najdete v tajence jednu lidovou pranostiku. Ta, která se vztahuje k aktuálnímu ročnímu období, začíná slovy: „V lednu sníh...“ a zbytek si můžete vyluštit.

POMŮČKA: ORT	SPLACHOVACÍ ZÁCHOD	1. DÍL TAJENKY	ZEMSKÉ DIVADLO ZKR.		CITO-SLOVCE KVOKNUTÍ	ZUŘIVÁ BYTOST		PORÁŽKA V BOXU ZKR.	ZNAČKA ARCUSU	MOTOROVÉ VOZIDLO		MUŽSKÉ JMÉNO	NETEČNÉ	ASFALTY
VADA				KLUB FILATELISTŮ ZKR.			HAD Z KNIHY DŽUNGLÍ MRAŽ. MLS				LOKNUTÍ BYVALÝ JUGOSLÁV. PREZIDENT			
LIDOVÉ BYTOVÉ DRUŽSTVO ZKR.				2. DÍL TAJENKY ZHMOŽDĚNÍ										
INICIÁLY REŽISÉRA LIPSKÉHO			KÚRA SLOVEN. CHEM. ZN. TANTALU				MUŽSKÉ JMÉNO VĚZENÍ ZASTAR.							
ZÁTOKA									OTESÁNÍ ZÁPORNÉ NABITA ČÁSTICE					
UHLOVODÍK SE DVĚMA UHLÍKY					EVROPSKÉ PENIZE LEPENKY					MÍSTO NĚMECKY TĚL. VÝCH. ZKR.				OTÁZKA 6. PÁDU
KINGŮV ROMÁN			ONI DĚTSKÉ CITOSLOVCE JÍDLA			HRABSTVÍ V ANGLII SLOV. NÁR. POVSTÁNÍ					OXID TEL-LURNATÝ CITOSLOVCE NECHUTI			
	ZNAČKA MILIGRAMU	CITOSLOVCE SKOKU CHEM. ZN. RADIA					ŠEDIVÁ INICIÁLY ZPĚVAČKY LANGEROVÉ					INIC. HERCE KRAUSE INIC. HER. DEVÁTÉ		
3. DÍL TAJENKY										PODLAHOVÁ KRYTINA				
ČÁST SETU V TENISE					TĚKAVÁ LÁTKA					OTOK				

Recepty našich předků: Pohanková kaše na houbách

Přinášíme vám další z receptů našich předků. Najdete jej, stejně jako spoustu dalších, v Kuchařce tradičních pokrmů na Slovácku, kterou loni v nové podobě vydal Region Slovácko.

Po svátcích chce pravděpodobně většina z nás jídelniček trochu odlehčit. Není třeba hned vyhledávat diety, kupovat drahé ingredience a vymýšlet složitosti. Vzpomeňme si třeba na takovou pohanku. Kdybychom měli jmenovat alespoň některé její

přednosti, pak je to bezpochyby velké množství zinku, který posiluje obranyschopnost. Snižuje tlak, hladinu cholesterolu, regeneruje buňky. Po

Po bujarych novoročních oslavách zkrátka ideální volba! Vězte, že v kombinaci s česnekem a houbami je opravdu skvělá! Tento recept může posloužit jako inspirace na rychlý, zdravý, a přitom levný oběd. Pochází z Kozojídek a najdete ho

v Kuchařce tradičních pokrmů na Slovácku II, na straně 106.

Suroviny:

300 g pohanky, ½ litru mléka, ¼ litru vody, česnek, 150 g másla, 1 cibule, houby, sůl

Postup přípravy:

Pohanku dobře propereme vodou, zalejeme mlékem s vodou, osolíme a povaříme. Současně opražíme na másle cibulku a přidáme pokrájené houby a podusíme doměkka. Uvařenou pohanku spojíme s vydušenými houbami, ochutíme solí a pepřem. Můžeme přidat trochu prolisovaného česneku.

Dobrou chuť!

Pytlový svoz papíru

Co do tříděného papíru patří?

- **veškeré tiskoviny** (noviny, časopisy, letáky, skartace, knihy bez desek), **balicí papír, lepenka** (krabice), vše co je z papíru (čisté)
- papír nesmí být kontaminovaný nebezpečným odpadem, např. olejem či barvou
- do tříděného papíru nepatří osobní hygienické potřeby

Jak při pytlovém svozu papíru postupovat?

- odpad vložit do modrých pytlů, které si občané mohou vyzvednout ve výdejních místech uvedených na www.mesto-uh.cz
- minimalizovat objem – sešlápnout, zmačkat
- dobře zavázaný a pokud možno maximálně naplněný modrý pytel je nutné přichystat večer před uvedeným termínem nebo brzy ráno v den svozu před dům

V jakých lokalitách?

- lokality se zástavbou rodinných domů (Uherské Hradiště, Mařatice, Jarošov, Sady, Vésky, Míkovice a Rybárny)
- seznam ulic, kde bude prováděn pytlový svoz papíru, naleznete na www.mesto-uh.cz

Kdy bude svoz probíhat?

- svoz pytlů proběhne vždy ve čtvrtek v čase **od 7.00 do 18.00 hodin** v těchto dnech:

6. 1. 2022

3. 2. 2022

3. 3. 2022

7. 4. 2022

5. 5. 2022

2. 6. 2022

7. 7. 2022

4. 8. 2022

1. 9. 2022

6. 10. 2022

3. 11. 2022

1. 12. 2022

V případě dotazů se obraťte na Ing. Lenku Němečkovou,
telefon: 572 525 383, 731 690 012, e-mail: lenka.nemeckova@mesto-uh.cz

Zpravodaj města Uherské Hradiště

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydává: Město Uherské Hradiště, Masarykovo náměstí 19, 686 01 Uherské Hradiště, IČO: 00291471, registrační číslo - MK ČR E12068.

Realizace: Klub kultury Uherské Hradiště, IČO: 00092100. **Odpovědný redaktor:** Mgr. Pavel Stojar, tel. 604 236 494, e-mail: zpravodaj-uh@email.cz.

Redakce: Helena Nevyjelová. **Stálí spolupracovníci:** Mgr. MgA. Petra Baroňová, Mgr. Hana Baroušová, Mgr. Markéta Macháčková PhDr. Jaromíra Čoupková, Ing. Lenka Durďáková, Mgr. Radovan Jančář, Mgr. Josef Korvas, Mgr. Petra Kučerová, Jaromír Orel, Jan Pášma, Miroslav Potyka, Pavel Princ, PhDr. Blanka Rašticová, Mgr. Adéla Tománková-Kotková. **Inzerce:** Mgr. Adéla Němcová, tel. 734 645 134, e-mail: nemcova@kkuh.cz.

Adresa redakce: Klub kultury, Masarykovo nám. 21, 686 01 Uherské Hradiště.

Sazba, fotografie a tiskové předlohy zpracovány Klubem kultury, tisk GRASPO CZ, a. s. Vychází v Uherském Hradišti 12krát ročně.

Uzávěrka příspěvků a inzerce je vždy do 10. dne v měsíci, který předchází vydání. Příspěvky mohou být upraveny a zkráceny.

Podávání novinových zásilek povoleno Oblastní správou pošt v Brně, č. j. P/3-3819/92 ze dne 18. 11. 1992, reg. MK ČR E 12068